

FÖRSTA TILLÄGGSBUDGET FÖR ÅR 2008

ANTAGEN AV LAGTINGET 5.6.2008

Till Ålands lagting

Förslag till första tilläggsbudget för år 2008

ALLMÄN MOTIVERING

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 4/2007-2008

Sammanfattning

Landskapsregeringens förslag

Landskapsregeringen föreslår att lagtinget antar ett förslag till första tillägg till budgeten för år 2008. Förslaget till tilläggsbudget balanserar på ett netto om 5.660.000 euro. Om tilläggsbudgeten antas har totalt 336.469.000 euro budgeterats för år 2008.

Finansmotionerna

I ltl Göte Winés m.fl. finansmotion nr 54 föreslås att detaljmotiveringen under moment 46.60.74 ändras.

I ltl Barbro Sundbacks m.fl. finansmotion nr 55 föreslås att anslaget under moment 45.10.55 höjs med 1.000.000 euro.

Utskottets förslag

Utskottet föreslår att landskapsregeringens förslag till första tillägg till budgeten för år 2008 antas med beaktande av de i betänkandet ingående motiveringarna. Finansmotionerna nr 54 och 55 föreslås förkastade.

Utskottets synpunkter

Allmän motivering

Allmänt

Landskapsregeringens förslag till första tillägg till budgeten för 2008 är ett tämligen omfattande tillägg till den tidigare antagna budgeten, med utförliga motiveringar på allmän och på detaljnivå. Utskottet noterar att flertalet förslag har sin grund i landskapsregeringens handlingsprogram. Eftersom den ordinarie budgetbehandlingen utgick från den tidigare landskapsregeringens förslag utgör denna framställning ett komplement till budgeten. I framställningen föreslås bl.a. att flera nya tjänster inrättas. Enligt framställningen har landskapsregeringen för avsikt att överlämna en

resurs- och behovsplan för mandatperioden samt en analys över resurs- och behovsutvecklingen fram till år 2020 till lagtinget i september. Utskottet utgår från att landskapsregeringen då också kommer att se över vilka möjligheter som finns att effektivera verksamheten och att minska driftskostnaderna.

Konjunkturläget

Läget inom den åländska ekonomin uppges vara stabilt trots viss oro på världsmarknaden. En avmattning av den ekonomiska utvecklingen förväntas så småningom. Över lag så ser de åländska företagen ändå positivt på utvecklingen trots att viss försiktighet kan iakttas hos hushållen och vissa branscher.

Under beredningen har vikten av en levande dialog mellan de större ekonomiska aktörerna inom näringslivet och landskapsmyndigheterna betonats. Utskottet föreslår att landskapsregeringen tar initiativ till en sådan dialog. Detta kunde t.ex. ordnas genom ett årligt symposium där representanter för näringslivet och landskapet möts för att diskutera den ekonomiska utvecklingen och framtidsutsikterna. Detta skulle ge tillfälle till fördjupade diskussioner i aktuella frågeställningar. Näringsarnas eventuella beroende av och problem till följd av konjunktursvängningar kunde t.ex. diskuteras. Symposiet borde enligt utskottet vara öppet för allmänheten.

Budgetlagstiftning

Utskottet har erfarit att landskapsregeringen har inlett arbetet med att ta fram ett förslag till finansförvaltningslag. Utskottet konstaterar att det är många frågor som bör regleras i lagen, bl.a. hur utjämningsfonden skall användas. I detta sammanhang bör landskapsregeringen även ta ställning till användningen av budgetlagar som stöd för förverkligandet av budgetbeslut. Möjligheten att använda sig av s.k. budgetlagar har funnits sedan 2004. Trots detta har inte instrumentet används i den utsträckning som förväntats. Utskottet föreslår att landskapsregeringen, i samband med att ett förslag till finansförvaltningslag läggs fram, tar ställning till vilka typer av budgetbeslut som bör ha stöd i lag. Enligt utskottet bör budgetlagar föreslås oftare än hittills.

EU politik

Landskapsregeringen avser enligt framställningen att genomföra en utredning om EU-medlemskapets politiska, ekonomiska och rättsliga konsekvenser. Syftet är att ge en mångsidig överblick över hur medlemskapet har påverkat det åländska samhället och den kan därmed ligga till grund för en fördjupad debatt om för- och nackdelar med ett medlemskap i EU. Utredningen skall vara klar till sommaren 2009. Utskottet konstaterar att Lissabon-fördraget sedan april är under behandling i lagtinget. Med hänsyn till denna behandling skulle det vara viktigt att den planerade utredningen igångsattes i skyndsam ordning och att en mellanrapport lades fram för lagtinget under höstsessionen.

Personalpolitik

I samband med behandlingen av den ordinarie budgeten föreslog utskottet att landskapsregeringen skulle återkomma med förslag till lösningar på problemet med utrymmesbristen inom centralförvaltningen. En utredning över möjligheterna till utlokaliseringar efterlystes. Utskottet ansåg att hela enheter bör hållas ihop med hänsyn till effektiviteten. Utskottet konstaterar att utrymmesbristen fortfarande är ett stort problem som påverkar arbets-

miljön negativt för många anställda. Utskottet föreslår att utredningen ges högre prioritet.

Informationsverksamhet

Enligt framställningen avser landskapsregeringen att vidta åtgärder för att förbättra förvaltningens informationsverksamhet. Ett framgångsrikt arbete sägs förutsätta bättre koordinering och tydligare samordning. Mer resurser kommer därför att avsättas på detta område.

Landskapsregeringen föreslår redan i detta skede att en tjänst inrättas som informationskoordinator vid museibyrån. Utskottet förutsätter att denna tjänst knyts till det arbete som skall syfta till en bättre koordinering och samordning av informationen inom förvaltningen. Enligt utskottet bör landskapsregeringen sträva till att nya resurser för detta ändamål kan användas flexibelt av hela förvaltningen. Eventuellt kunde en informationsenhet skapas för att möjliggöra ett samutnyttjande av informationsresurserna.

Utbildning

Finansutskottet har inbegärt ett utlåtande från kulturutskottet angående den del av den allmänna motiveringen i framställningen som rör utbildning. I detta avsnitt redogör landskapsregeringen för det fortsatta arbetet med att utveckla utbildningarna på gymnasialstadiet. Enligt utlåtandet stöder kulturutskottet den pågående reformprocessen, samtidigt som utskottet påpekar att reformen är långtifrån färdig och att det därför inte är möjligt att ta ställning till reformens innehåll och slutresultat. Landskapsregeringen bör därför fortlöpande hålla lagtinget informerat om processens framåtskridande. Finansutskottet delar de av kulturutskottet framförda synpunkterna. Kulturutskottets utlåtande fogas till betänkandet.

Utvecklingen av Möckelöområdet

Enligt framställningen överväger landskapsregeringen en bolagisering av Möckelöområdet. Tanken är att området, inklusive byggnader och anordningar, ska överlätas till ett landskapsägt bolag som i sin tur hyr ut dessa på marknadsmässiga villkor. Vägunderhållets verksamhet i området skall enligt förslaget successivt avvecklas och koncentreras till Godby.

Utskottet har erfarit att det finns ett växande behov av en hamnanläggning för mindre lastfartyg. I hamnens omedelbara närhet behövs dessutom utrymme för omlastning och kortare tids förvaring av bulkvaror. Enligt utskottet är Möckelöområdet lämpligt för denna typ av verksamhet. Utskottet anser att landskapsregeringen bör förverkliga dessa planer så snabbt som möjligt

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 4a/2007-2008

Utskottets synpunkter

Vid ärendets enda behandling den 28 maj 2008 har lagtinget enligt 53 § 2 mom. lagtingsordningen beslutat inhämta nytt betänkande av finansutskottet.

Utskottet föreslår att detaljmotiveringen under moment 45.50.50 Miljöbilspremie i utskottets betänkande nr 4/2007-2008 ersätts med detaljmotiveringen i detta betänkande. I fråga om övriga delar av framställningen hänvisar utskottet till sitt tidigare betänkande.

Till lagtinget överlämnas landskapsregeringens framställning med förslag till första tillägg till budgeten för landskapet Åland under år 2008. I försla-

get fokuseras i enlighet med landskapsregeringens handlingsprogram "**Tillsammans för uthållig utveckling för hela Åland**" bland annat på följande områden

- hållbar utveckling som genomgående politiskt rättesnöre
- företagsamhet och näringslivssatsningar
- fokus på jämställdhet och medborgarperspektivet
- kvalitativ utbildning för individens och samhällets behov
- stöd till ekonomiskt utsatta
- integration
- kulturprojekt med samhällsekonomisk betydelse samt
- livskraftiga regioner.

Konjunkturläget

Den åländska BNP-tillväxten beräknas i ÅSUB:s nyligen publicerade konjunkturrapport år 2007 uppgå till 5,5 procent, för att sedan mattas av till -0,7 procent i år, och sedan återigen stiga till 3,0 procent år 2009. De tvåra kasten i BNP-siffrorna från år till år beror på att tillväxten i den åländska ekonomin som helhet är mycket känslig för enskilda händelser, som utflaggning av fartyg, och påverkas av hur vissa större bolag väljer att bokföra enskilda poster under räkenskapsåret. De årliga förändringarna i BNP-siffrorna blir därmed inte helt rättvisande som mått på förändringar i den sammanlagda ekonomiska aktiviteten på Åland.

Om man istället ser på hur tillväxten varit i medeltal under några år får man en mer rättvis bild av hur den åländska ekonomin utvecklas. Tillväxten var i medeltal 2,6 procent åren 2005 - 2007. Landskapsregeringen bedömer för sin del att den reella ekonomiska tillväxttakten i landskapet fortsättningsvis är god men att utvecklingen i omvärlden givetvis är avgörande för utsikterna på lite längre sikt.

Konjunkturedgången i världsekonomin har blivit mer utdragen än de flesta bedömare förväntade sig för bara någon månad sedan. Också i Finland och Sverige ser vi nu en kraftigare avmattning av den ekonomiska tillväxten än väntat, samtidigt som inflationen i båda länderna nu stigit till den högsta nivån på flera år.

Den åländska ekonomin är också den utsatt för ett starkt inflationstryck. Inflationen på Åland förväntas i konjunkturrapporten stiga till 3,2 procent under år 2008 och 2,1 procent under år 2009, men inflationstrycket förväntas lätta och räntorna sjunka något från och med sommaren. Ett högre ränteläge gör att den privata konsumtionen blir något avstannande år 2008, men hålls upp av stigande löner och den sänkta bilskatten.

Trots en avmattning i konjunkturen ser arbetslösheten ut att bli fortsatt låg; cirka 2,1 procent på årsbasis. Ett litet orosmoment är att det finns tecken på att den åländska arbetsmarknaden drabbats av ett vanligt fenomen i vår omvärld, nämligen en obalans mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft. Det finns ett glapp mellan arbetskraftsutbudets kompetensstruktur och efterfrågans kvalifikationskrav, kanske särskilt tydlig när det gäller tillgången på däck- och maskinbefäl inom sjöfarten, men också beträffande tillgången på kvalificerad IT-kompetens.

Antalet sysselsatta i det privata näringslivet på Åland stiger enligt ÅSUB:s prognos med cirka 125 personer under år 2008. Det privata näringslivet förväntas enligt prognosen nyrekrytera cirka 315 personer, och därmed skulle

pensionsavgångarna från näringslivet bli cirka 190. År 2007 var det totala antalet avgångar från privat och offentlig sektor 298.

Tillväxsuppgifterna för omsättningen i det privata näringslivet har under de senaste åren påverkats negativt av utflaggningen av passagerarfartyg och av försäljningen av frakttonnage. Utflaggningarna krymper i första hand den skattebas som ålänningarnas förvärvsinkomster utgör, medan beskattningen av rederiernas vinst kvarstår så länge de har åländska ägare.

Ser vi på utvecklingen inom de olika branscherna i det privata näringslivet, kan vi konstatera att trots en fortsatt mycket tuff konkurrenssituation så var ändå 2007 ett gott år för branschen transport och kommunikation, som domineras av sjöfarten, och tillväxtutsikterna för både passagerar- och frakt-sjöfarten är relativt goda för år 2008, enligt ÅSUB:s konjunkturbarometer. Branschen förväntar sig också en något ökad omsättning och en något förbättrad lönsamhet under året. Samtidigt föreligger dock en risk för fortsatt minskning av tonnage under åländsk/finsk flagg.

På litet längre sikt ser utsikterna för sjöfarten rätt goda ut. De kollektivavtal som slutits under hösten och våren innebär att utrikessjöfarten har arbetsfred som gäller fram till sista februari 2010. Dessa löneuppgörelser borde få en positiv inverkan på konkurrenskraften för de åländska fartyg som för åländsk/finsk flagg.

Företagen inom livsmedelsindustrin är optimistiska om branschens allmänna utveckling under det kommande året, till skillnad från hur det förhållit sig under de två senaste åren. Också inom den övriga tillverkningsindustrin, som bland annat består av högteknologisk tillverkning av maskiner, trävaruindustri och tryckerier, är stämningen optimistisk och man väntar sig en förbättring jämfört med fjolåret. Byggsektorn upplevde en mycket stark högkonjunktur under år 2007 och har över huvudtaget expanderat starkt under 2000-talet jämfört med de flesta andra branscher. Högkonjunkturen mattas förmodligen något under året, men som helhet ser år 2008 ut att bli ännu ett gott år för den åländska byggbranschen.

Handelns omsättningstillväxt har avtagit något under de senaste två åren, men blir i år enligt ÅSUB:s konjunkturbarometer något bättre än fjolåret. Företagen inom branschen kommer att behöva ett stort antal försäljare och butikskassörer under året.

Fjolåret var ett mindre bra år för den åländska hotell- och restaurangbranschen. Branschen förväntar sig inga större förbättringar i år, eventuellt en något förbättrad lönsamhet. Ett positivt tecken är att det ser ut som om man kommer att investera mer i år jämfört med fjolåret.

De åländska bank- och försäkringsbolagen har expanderat starkt under de senaste åren. Under år 2007 var såväl in-, som utlåningen och fondförvaltningen riktad till privatpersoner överlag god, och dessutom växte företagsfinansieringen. Men eftersom finansiell verksamhet inte mår bra av den osäkerhet som nu inträtt på marknaden, får vi räkna med att branschen i år kommer att få uppleva ett något sämre år med en sjunkande efterfrågan på krediter och en något försämrad lönsamhet jämfört med fjolåret. Försäkringsbolagens avkastning för år 2007 låg betydligt lägre än 2006 års nivåer, och årets nivå förväntas ligga ännu något lägre.

Branschen 'övriga tjänster' som består av företag som erbjuder tjänster till personer och andra företag har expanderat starkast av alla branscher i det

åländska näringslivet under 2000-talet. Bland företagen i branschen finner man bland annat städfirmor, tvätteriverksamhet, reklambyråer, konsultverksamhet, fotografiateljéer, herr- och damfriseringar, läkarverksamhet, tandvård, bokförings- och bokslutsverksamhet, fastighetsförvaltning och – inte minst – flera av de viktigaste IT-företagen. Överlag är man fortsatt optimistisk om verksamheten under året, men ÅSUB räknar i sin konjunkturrapport med att avmattningen under året innebär en något avtagande tillväxttakt och sjunkande lönsamhet. De åländska IT-företagen ser visserligen optimistiskt på det rådande konjunkturläget men verkar ha vissa problem med sin kompetensförsörjning.

Enligt ÅSUB:s prognos kommer dataprogrammerare, systemutvecklare, dattatekniker, försäljare, butikskassörer, byggnadshantverkare, sjökaptener, styrmän, maskinbefäl, däcksmanskap, maskinpersonal, chaufförer, fastighetsskötare, städare och tvätteriarbetare att vara eftersökta på den åländska arbetsmarknaden under den närmaste tiden.

Sammantaget förefaller stämningläget bland företagen enligt de slutsatser landskapsregeringen drar av ÅSUB:s konjunkturrapport och annan tillgänglig information vara gott inför den närmaste 12-månadersperioden.

Landskapets budgetläge

I det nyligen fastställda bokslutet för år 2007 uppgick det ackumulerade budgetöverskottet till drygt 29,6 miljoner euro. Därtill hade drygt 36,7 miljoner euro överförts till utjämningsfonden vid utgången av år 2007.

Landskapsregeringen konstaterar att det ackumulerade budgetöverskottet enligt grundbudgeten för år 2008 skulle uppgå till 8,9 miljoner euro vid slutet av året. I och med föreliggande förslag till tilläggsbudget minskar överskottet till 7,6 miljoner euro. Landskapsregeringen noterar den stora minskningen av det ackumulerade överskottet under år 2008 men konstaterar samtidigt att 10 miljoner euro föranleds av en budgeterad överföring till utjämningsfonden. En annan betydande orsak är att investeringsvolymen är på en högre nivå år 2008 jämfört med en mera normal årsnivå. År 2008 påverkas budgeten därtill av den stora investeringsviljan inom näringslivet inkluderande primärnäringsarna vilket medfört att efterfrågan på finansieringsstöd är hög. Detta har föranlett att tyngdpunkten i budgeteringen av de olika EU-programmen för perioden 2007 - 2013 förlagts till de första åren. Detta har i sin tur medfört att behovet av landskapets medfinansiering för närvarande är på en hög nivå men det minskar samtidigt behovet av landskapets medfinansiering de senare åren av programperioden.

Avräkningsbeloppet för år 2007 torde enligt preliminära uppgifter uppgå till 194,4 miljoner euro eller ca 1 miljon högre än det förskott landskapet redan erhållit. Förskottet på avräkningen för år 2008 uppgår till drygt 204,8 miljoner euro. Utgående från de ramar som statsrådet har antagit för statsfinanserna 2009 - 2012 ökar avräkningen till 207 miljoner euro för år 2009. Skattegottgörelsen för år 2006, vilken upptas som inkomst i budgeten för år 2008, uppgår till ca 24,2 miljoner euro och utgående från nu kända uppgifter torde nivån inte förändras i någon större grad de närmast kommande åren.

För övriga av landskapets inkomster är det främst avkastningen av Ålands penningautomatförenings verksamhet som kan ha en inverkan av betydelse på landskapets ekonomi. Utvecklingen har varit mycket positiv de senaste åren och i budgeten för år 2008 upptas 20 miljoner euro som inkomst i landskapets budget. Denna nivå kan i stort antas bestå även kommande år.

Landskapsregeringen har ingått tjänste- och arbetskollektivavtal för flertalet grupper anställda. Avtalen sträcker sig till utgången av år 2009 eller början av år 2010. Utgående från de avtal som redan är slutna kan landskapsregeringen konstatera att utfallet av personalkostnaderna år 2007 för flertalet moment i budgeten blev lägre än budgeterat till följd av att ingen justering av lönenivåerna gjordes under slutet av år 2007. Denna inbesparing tillsammans med den lönejustering som redan beaktats i grundbudgeten för år 2008 och iakttagande av allmän återhållsamhet torde i de flesta fall medföra att kostnaderna kan hållas inom ramen för de anslag som redan är budgeterade. I föreliggande förslag till tilläggsbudget föreslås därför tilläggsanslag till följd av ökade lönekostnader i enlighet med de teckande tjänstekollektivavtalen endast under momentet för Ålands hälso- och sjukvårds verksamhetsutgifter. Landskapsregeringen har dock samtidigt noterat att även den allmänna prisutvecklingstakten tenderar att öka varför en ny bedömning av läget för anslag med betydande andel löneutgifter görs under hösten och återkommer i en tilläggsbudget om behov av tilläggsanslag visar sig uppstå även för andra budgetmoment.

I budgeten för år 2009 kommer en betydande nivåhöjning av anslag som innehåller en stor andel personalutgifter att erfordras eftersom landskapets kollektivavtalsuppgörelser i stort följer den allmänna nivån och de överenskomna förhöjningarna då förverkligas fullt ut.

Landskapsandelsreformen som trädde i kraft från årsskiftet medförde en betydande ökning av landskapsandelarna till kommunerna för driftsutgifter. Enligt preliminära uppgifter om utvecklingen av basserviceindexet, vilka tagits fram av ÅSUB tenderar ökningstakten för första gången att överstiga 5 % på årsbasis. Mot bakgrund av nu känd ökning kan en justering av landskapsandelarna för år 2008 om i storleksordningen 0,5 miljoner euro bli aktuell. Det slutliga indexet blir känt under hösten varefter landskapsregeringen återkommer i en senare tilläggsbudgetsframställning om behov av ytterligare anslag föreligger.

Mot bakgrund av ovanstående konstaterar landskapsregeringen som sammanfattning av budgetutsikterna att inkomstbilden förväntas vara relativt stabil med en viss ökning av inkomsterna totalt sett. Trycket på konsumtionsutgifterna och de indexbundna överföringsutgifterna inklusive landskapsandelarna torde vara relativt stort innevarande och kommande år. Däremot är anslagsbehovet för investeringar enligt vad som nu kan bedömas lägre de kommande åren än innevarande år. Detta sammantaget medför att landskapsregeringen ser relativt positivt på landskapets ekonomiska situation men konstaterar samtidigt att ekonomisk återhållsamhet skall iaktas.

Resurs- och behovsplan

Landskapsregeringen lämnar i september en resurs- och behovsplan till lagtinget i form av ett meddelande där valperiodens budgetramar anges samtidigt som analyser över resurs- och behovsutvecklingen fram till år 2020 presenteras. Analyserna och prognoserna skall ha en särskild betoning på den demografiska utvecklingen, vårdbehov samt införlivandet av begreppet hållbar utveckling i budgeteringen. Landskapsregeringen avser även att i resurs- och behovsplanen presentera en så fullödlig bild som möjligt över offentliga investeringar i anläggningar samt beroende på konjunkturläget ange anpassningar av dessa i tidsaxeln.

Hållbar utveckling

Landskapsregeringen har inlett ett sammanhållet arbete för en hållbar utveckling på Åland. Utgångspunkten är Bruntlandkommissionens definition som anger en utveckling som tillgodoser behoven idag utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Arbetet består av tre samverkande delar, den ekologiska, sociala och ekonomiska. Avsikten är att inledningsvis formulera en övergripande vision för ett hållbart Åland. Processen att ta fram visionen är tänkt att vara öppen där berörda intressenter bjuds in att delta. Mycket av arbetet som redan idag görs i landskapet, bland annat olika planer och program, stöder en hållbar utveckling men landskapsregeringen avser att i ännu högre grad integrera hållbarhetstänkandet i allt arbete, inte minst i budgetarbetet.

Integration

Landskapsregeringens integrationskommitté har avlämnat sin slutrapport. Rapportens övergripande målsättningar kommer att konkretiseras i en mer detaljerad åtgärdsplan. Integrationsarbetet omfattar inte bara åtgärder från landskapsförvaltningen, utan även från andra aktörer i samhället. Landskapsregeringen kommer att ta ett ansvar för att insatser från olika aktörer koordineras. En integrationsordnare tillsätts under en övergångsperiod för att koordinera verksamheter och utarbeta konkreta handlingsplaner. I arbetet ingår även att bereda eventuell lagstiftning inom området.

Landskapsregeringen undersöker möjligheter att delvis bekosta projektet med EU-finansiering och återkommer för eventuella tilläggsäskanden i följande tilläggsbudget.

Operation Kvinnofrid

Landskapsregeringen avser att utarbeta ett övergripande handlingsprogram för kvinnofridsarbetet i landskapet. Det projekt som länge varit ett tillfälligt projekt blir härmed en del av ordinarie verksamhet.

Det är viktigt att personal som i sitt yrke kommer i kontakt med utsatta och förövare har kunskap inom området och på ett professionellt sätt kan bemöta utsatta och förövare. Insikten om våldets såväl generella som specifika karaktär skall genomsyra allt kvinnofridsarbete i landskapet. Metoder och modeller för ett förbättrat tvärsektorielt samarbete är av största vikt.

Utvärdering av EU-medlemskapets konsekvenser för Åland

Landskapsregeringen avser att genomföra en utredning beträffande EU-medlemskapets politiska och ekonomiska och rättsliga konsekvenser. Målsättningen med utvärderingen är en heltäckande och välgrundad analys om konsekvenserna av det åländska EU-medlemskapet. Syftet med utredningen är att ge en mångsidig överblick över hur medlemskapet har påverkat det åländska samhället och den kan därmed ligga till grund för en fördjupad debatt om för- och nackdelarna med ett medlemskap i EU. Utredningen ska vara klar till sommaren 2009. Ytterligare budgetanslag för utredningen kommer att upptas i förslaget till ordinarie budget för år 2009.

Personalpolitik

En framgångsrik personalpolitik är en förutsättning för en effektivisering av landskapets verksamhet. Ökad personalrörlighet och kommande pensionsavgångar i kombination med en allt större konkurrens om arbetskraften, kräver att landskapsregeringen blir en attraktivare arbetsgivare både beträffande att rekrytera ny personal och att behålla och motivera den befintliga personalen. En motiverad personal utgör en god kontaktyta mot det åländska samhället.

Ett omfattande arbete med att revidera stora delar av det personalpolitiska området pågår. Det föråldrade personalpolitiska programmet kommer att ersättas av en ny intranetbaserad personalhandbok som består av olika delar.

Krav och förväntningar på medarbetare respektive ledare i olika sammanhang kommer att bli tydligare. Samtidigt måste tjänstemannarollen tydliggöras vilket motverkar att konflikter uppstår inom förvaltningen. Utgångspunkten bör vara att politikerna ansvarar för vad som görs med vilka resurser, medan tjänstemännen ansvarar för hur uppgifterna utförs och tilldelade resurser används. Samtidigt eftersträvas en tydligare uppföljning av gjorda prioriteringar och av hur resurserna använts.

Personalens arbetsutrymmen ägnas särskild uppmärksamhet, den arbetsgrupp som ser över behov av tilläggsutrymmen kompletteras med en politisk referensgrupp och i uppdraget ingår förutom att ge förslag på om- och tillbyggnadsbehov, att se över möjligheterna att någon tjänsteinnehavares arbetsplats förläggas till andra delar av landskapet än Mariehamn.

Informationsverksamhet

En förutsättning för en god förvaltning är en öppen och tydlig kommunikation. Höga kvalitetskrav ställs på informationen både internt och externt. Landskapsregeringen avser därför att förbättra förvaltningens informationsverksamhet. Ett framgångsrikt arbete på området förutsätter bättre koordinering, en tydligare samordning av informationsverksamheten inom förvaltningen. Landskapsregeringen kommer därför att satsa mera resurser på området.

Externpolitiskt arbete

Förvaltningen kommer att lägga särskild vikt vid att vidareutveckla kontakterna med rikets myndigheter inom ramen för att tydligare prioritera åländska frågor med EU-anknytning. En positionsbestämning i ett tidigt skede ger landskapsregeringen goda förutsättningar att påverka Finlands ställningstagande i EU-beredningsskedet. Landskapsregeringen ska med en extra resurs, en projektanställd för i första hand två år, stärka arbetet inom förvaltningen och bygga upp ett närmare samarbete mellan landskapet, landets regering och dess förvaltning.

Hembygds-, jordförvärvs- och näringsrätt

Landskapsregeringen har för avsikt att se över tillämpningen av näringsrätts- och jordförvärvsbestämmelserna samt hembygdsrätten särskilt när det gäller kravet på finskt medborgarskap för att erhålla hembygdsrätt. Landskapsregeringen tillsätter en kommitté med uppdrag att analysera nuläget, lyfta fram områden som upplevs som problematiska och se om nuvarande lagstiftning är tillräcklig, alternativt komma med ändringsförslag samt se över tillämpningen av befintligt regelverk.

Val

Landskapsregeringen har tillsatt en parlamentarisk kommitté i syfte att göra en översyn av landskapslagen om lagtingsval och kommunalval, samt att med anledning därav föreslå eventuella förändringar i nuvarande regler. Målsättningen är att modernisera nuvarande valsystem, bl.a. genom att utreda tidpunkten och formerna för valen samt reglerna om valförbund och kandidatlistor. I arbetet ingår även att överväga ändringar i reglerna för riksdagsvalet till den del det berör valet av Ålands riksdagsledamot, och formulera eventuella förslag till förändringar med beaktande av pågående utredningsarbete i riket.

Ekonomisk utsatthet

Ålands statistik- och utredningsbyrå konstaterar i sin rapport "Ekonomisk utsatthet och social trygghet" att den största andelen relativt fattiga på Åland finns i ålderklasserna 70 år och uppåt. Landskapsregeringen har med anledning härav tillsatt en arbetsgrupp med uppgift att utreda och föreslå stödformer för de mest utsatta pensionstagarna. Arbetsgruppen undersöker bland annat alternativa sätt att i lagstiftningen införa någon form av bidrag eller avdrag för de ekonomiskt mest utsatta pensionstagarna. En svårighet ligger i att hitta en stödform som inte samtidigt inverkar negativt på övriga stöd. Vidare ser arbetsgruppen över de avgifter som kommunerna tillämpar för olika serviceformer för äldre. Då arbetsgruppen har slutfört sitt arbete avser landskapsregeringen att återkomma till lagtinget till den del åtgärderna innebär behov av lagförändringar och/eller tilläggsanslag. Landskapsregeringen föreslår som en tillfällig lösning att kommunerna kompenseras till den del förebyggande utkomststöd beviljas ekonomiskt utsatta pensionstagare.

Missbruk

Arbetet med att stärka och utveckla åtgärdskedjan när det gäller missbruk fortsätter. En referensgrupp med representanter från alla led i kedjan deltar aktivt. Ett nytt grepp är ett intensifierat samarbete mellan gymnasialstadieskolorna, elevvården och missbrukarvården. Tillsammans utbildas både elever och lärare. Missbrukarvårdens ungdomsbehandlare har inlett en form av uppsökande verksamhet på gymnasialstadiet.

Utvärdering av kursen "Alkohol och trafik" pågår och specifik statistik över rattfylleri på Åland upprättas.

Landskapsregeringen har för avsikt att inom personalfortbildningen fokusera på dubbeldiagnoser samt motiverande intervju/samtal.

Ett arbete med att uppdatera och samordna alkohol- och drogundervisningen i grundskolorna pågår. Landskapsregeringen avser att införa metoden StegVis som rekommenderas av folkhälsoinstitutet i Sverige. Metoden fokuserar på social kompetens vilket enligt utvärderingar väntas påverka elevernas framtida möjligheter att göra egna val som är hälsosamma, både vad gäller alkohol och droger samt mobbning och utanförskap.

Landskapsregeringen överväger möjligheten att införa en vårdgaranti för missbrukare.

Utbildning

Landskapsregeringen fortsätter utveckla utbildningarna på gymnasialstadiet. De åländska ungdomarna och de vuxna skall erbjudas ett brett utbud av utbildningar av hög kvalitet som svarar på de särskilda förutsättningar och behov som präglar det åländska samhället.

Landskapsregeringen avser att tillmötesgå dem som uttalat en önskan om att synliggöra och utveckla utbildningsprofilerna inom den åländska gymnasialstadietutbildningen. En utbildningsprofil är ett samlande begrepp för branschspecifika utbildningar. Utbildningsprofilen kan innehålla hela eller delar av utbildningsprogram från en eller flera skolor. De tänkta åtgärderna skall samverka i en kvalitetshöjande riktning.

Landskapsregeringen avser att skapa verksamhets- och samarbetsförutsättningar som gör det möjligt för skolorna att fokusera på det egentliga uppdraget, nämligen utbildning och undervisning. Utvecklingsarbetet, där studerandeperspektivet alltid sätts i centrum, skall ske i processform och i ett nära samarbete med alla berörda parter i skolsamfundet.

Landskapsregeringen har därför inlett en kartläggning av förvaltningsuppgifter inledningsvis inom områdena ekonomiförvaltning och upphandling, administration av gymnasialstadieskolornas IT-funktioner, marknadsföring, avtalsfrågor och löneadministration samt operativ fastighetsförvaltning och i vilken utsträckning dessa kan avlyftas skolorna och överföras till en samordnande centralfunktion för gymnasialstadieskolorna. Genom en bättre samordning kan man ta tillvara redan befintliga resurser och därmed skapa utrymme för flexibilitet och systemeffektivitet. För den enskilda skolan innebär detta nya möjligheter till pedagogisk utveckling. Enheten skall även ansvara för kvalitetsutvecklingen i skolorna. Skolhälsans tillgänglighet ägnas särskild uppmärksamhet.

Läroplansgrunder

Landskapsregeringen avser att med stöd av de fastställda läroplansgrunderna inleda en försöksverksamhet som pågår under de följande tre läsåren (2008 – 2011) inom den yrkesinriktade utbildningen och den studieförberedande utbildningen med yrkesprofil. Avsikten med försöket är att ge studerande möjlighet att från första studieåret efter eget val ersätta kärnämnesstudier i svenska, engelska och matematik med ämnesstudier enligt den studieförberedande utbildningens läroplan (46 § LL 1997:52 om utbildning på gymnasialstadienivå) och att studierna enligt den studieförberedande utbildningens läroplan särskilt ska förbereda de studerande för fortsatta studier. Utökningen av lärokurser ska genomföras inom ramen för de valbara ämnena. Rätten att erbjuda valbara ämnen enligt läroplanen i allmänna ämnen som ett komplement till undervisningen i respektive kärnämne svenska, engelska och matematik kvarstår under försöksperioden.

Landskapsregeringen kommer inom ramen för sitt ansvar för allmän ledning, tillsyn och utveckling av utbildningen att följa med och övervaka hur försöket inleds och efter hand redovisas och genomförs.

Studiesociala förmåner

Landskapsregeringen utreder möjligheterna att förbättra de högskolestuderandes villkor när det gäller lunchförmåner. En arbetsgrupp skall ge förslag på åtgärder under våren.

Validering

Med delfinansiering från Europeiska socialfonden genomförs ett valideringsprojekt med målet att på ett genomgripande sätt klarlägga möjligheterna till värdering av realkompetens samt att utveckla former för ett valideringssystem. Samhällseffekten anses vara betydelsefull med tanke på enskilda personers rätt och möjligheter att få sin utbildning och även sin reella kompetens värderad på ett sätt som medger bred jämförbarhet. Samtidigt utvecklas också system för att bestämma behovet av olika slags kompletteringsstudier eller andra prestationer för att nå upp till sådana krav på reell kompetens som kan ställas i olika sammanhang.

Nätpedagogik

Med delfinansiering från Europeiska socialfonden utvecklas också ett nätpedagogikprojekt med syfte att stöda och utveckla i första hand lärares möjligheter att dra nytta av de nya pedagogiska metoder och undervisnings-

och inlärningsformer som möjliggörs med informations- och kommunikationsteknik. I första hand utvecklas systemet inom landskapets skolor.

Nätbaserad undervisning stöder den enskilda personen och ger honom/henne ytterligare redskap att hantera förändringarna i IT-samhället.

Fritt utbildningsarbete

För att tillgodose behovet av långsiktighet och stabilitet avser landskapsregeringen att ta huvudansvaret för hantverksutbildningen i landskapet.

Planeringen av den utvidgade, tvååriga hantverksutbildningen har inletts och landskapsregeringen har en överenskommelse med den tidigare huvudmannen för hantverksutbildningen Ålands Slöjd och Konsthantverk r.f. om att få nyttja den tidigare utbildningens utrustning när den nya linjen startar. Ålands folkhögskola skall ansvara för verksamheten. En arbetsgrupp bestående av rektor och berörda lärare utarbetar en läroplan för linjen och direktionen har även tillsatt en referensgrupp bestående av sakkunniga.

Landskapsregeringen kommer att vidareutveckla Kastelholmsområdet genom samverkan mellan olika aktörer. En arbetsgrupp tillsätts för att utreda möjligheterna. Inför nästa års budget skall landskapsregeringens planer för området redovisas.

Ålands sjöfartsmuseum

En avsiktsförklaring angående ett fastighetsbolag har utarbetats av landskapsregeringen och Ålands Nautical club r.f. Avsikten är att ett av Ålands Nautical Club r.f. och landskapsregeringen gemensamt ägt fastighetsaktiebolag skall äga den gamla och nya museibygnaden, samt äga och besitta museitomten. Planeringsarbetet för om- och tillbyggnaden föreslås i och med avsiktsförklaringen gå vidare utgående från tidigare givna direktiv, bland annat att tillbyggnaden förverkligas utifrån det vinnande förslaget i arkitekttävlingen från år 2003, "Till Havs". Byggstarten planeras till hösten 2009.

Ungdomspolitik

Programperioden för landskapsregeringens ungdomspolitiska program avslutades redan år 2005. Landskapsregeringen har under vintern inlett arbetet med ett nytt program på ungdomsområdet. En kommitté som har medlemmar från samtliga lagtingspartier har i uppgift att utarbeta ett förslag till program under år 2008. Programmet skall ta fasta på ungdomarnas möjligheter till medinflytande och delaktighet.

Idrott

Åland blir allt mera intressant för arrangörer av stora idrottstävlingar. Innevarande år ordnas nordisk-baltiska idrottsfestivalen för döva i augusti för mer än tusen deltagare. Nästa år i juni arrangeras Åland Island Games med flera tusen deltagare från cirka 25 öar. Landskapsregeringen understöder redan planeringen av Ö-spelen. I augusti 2009 planeras en internationell volleybollturnering för andra gången.

Sjöfart

Landskapsregeringen arbetar för att regering och riksdag skall komplettera tidigare tagna beslut om sjöfartsstöd med system om tonnageskatt och investeringsreserveringar. Ett heltäckande sjöfartspaket som detta medverkar till att återskapa förtroendet för Åland/Finland som sjöfartsnation.

Näringslivsutveckling

Landskapsregeringen inleder under året planeringen av Företagsamhetens år 2009 tillsammans med Ålands handelskammare, Ålands företagareförening och Ålands teknologisentrum. Företagande i allmänhet och kvinnors företagande och nyföretagande i synnerhet kommer att vara i fokus.

Processen i Tankesmedjan Vision 2017 genererar nya idéer om utvecklingsmöjligheter för Åland med utgångspunkt i en profilering av Åland som den gröna ön i ett blått hav. Ett långsiktigt arbete där näringsliv och samhälle deltar tillsammans förutsätter en positionering och formulering av en gemensam vision. Under år 2008 skall tidsplan och resursåtgång konkretiseras för genomförandet av ett miljösymposium år 2010 med inriktning på genomförandestrukturer "från forskning till handling" som kombinerar natur- och samhällsvetenskaplig kunskap. Målsättningen är att utarbeta en aktionsplan för att förankra miljötemat och skapa en bred delaktighet.

Utveckling av kvinnors företagande

Kvinnors andel av företagen på Åland uppgår till ca 30 procent. Kvinnor och män på Åland startar och driver företag inom olika branscher och i olika åldrar och ser delvis olika hinder för företagens utveckling. Den kartläggning av kvinnors företagande på Åland som nyligen färdigställts visar på den tillväxtpotential som finns och ger förslag på insatser för att stimulera kvinnors företagsutveckling. På basen av underlaget kommer landskapsregeringen att tillsammans med bl.a. branchorganisationer utarbeta förslag och genomföra åtgärder som förbättrar förutsättningarna för kvinnor att verka som företagare.

Produkt- och teknologiutveckling

Landskapsregeringen har inlett ett samarbete med den finländska institutionen Tekes för att ge åländska företag möjligheter att delta i riksomfattande och internationella forsknings- och utvecklingsprojekt. Samordningen av rådgivningen till åländska företag om dessa möjligheter kommer att göras tillsammans med åländska branschorganisationer. Landskapsregeringen noterar ett ökat intresse från åländska företag att inleda produktutvecklingsprojekt som sammanhänger med den positiva utvecklingen inom delar av tjänstesektorn.

Landbaserat näringsliv

Åren 2007 och 2008 noteras en hög investeringsvilja i det åländska näringslivet särskilt inom tillverkande industri inklusive livsmedelsförädling och turism efter flera års lägre aktivitet. Landskapsregeringen stöder investeringar som höjer de åländska företagens konkurrenskraft och möjligheter till internationalisering.

Under året inleds arbetet med den nya turismstrategin 2010 - 2017.

Regionalpolitik

Den regionalpolitiska målsättningen är att alla delar av landskapet ska bevaras livskraftiga. Landskapsregeringen eftersträvar en fortsatt spridd bosättning och en jämn befolkningsutveckling i alla regioner.

I enlighet med regeringens handlingsprogram tillsätts ett framtidsråd med ansvar för regionutveckling som ska utarbeta en handlingsplan som på ett långsiktigt hållbart sätt förbättrar utvecklingsförutsättningarna på hela Åland. Regionalrådet bör beakta de utmaningar som olika regioner ställs in-

för och åtgärderna bör innefatta alla relevanta sektorer så som t.ex. näringsliv, kommunikationer och utveckling av samhällstjänster.

En utökning av resurserna för Ålands skärgårdsnämnd föreslås för att främja ett aktivt arbete med framtidsfrågor i skärgården.

Landsbygdsutveckling

Inom ramen för Ålands landsbygdsutvecklingsprogram 2007 - 2013 ges goda verksamhetsförutsättningar för de åländska jordbrukarna. Dels att göra investeringar som förbättrar konkurrenskraften, dels att utveckla affärsverksamhet och företagande i anslutning till de traditionella näringarna på landsbygden och i skärgården. Målsättningen är att ge jordbruket möjligheter att utvecklas både genom specialisering, breddning och med kompletterande verksamheter för att kunna möta en framtid med minskande samhällsstöd.

Bevarande av de öppna landskapen och värdefulla kultur- och naturmiljöer uppmuntras liksom den ekologiska och miljöanpassade odlingen.

Under året inleds genomförandet av Leader-dimensionen på Åland. Leader står för "sammanlänkade insatser för att utveckla landsbygden" och Leader-arbetsmetoden ingår som en obligatorisk del i Ålands landsbygdsutvecklingsprogram 2007 - 2013. Landskapsregeringen informerar under våren om vad Leader är och kommer under hösten utse en förening på Åland som skall få ansvar för den lokala aktionsgrupp som skall genomföra sin utvecklingsstrategi för hela Åland och fördela projektmedel till lokala utvecklingsprojekt.

Skogsbruk

I sommar kommer resultaten från riksskogstaxeringen som utfördes år 2007 och vilka ska utgöra underlag för ett nytt regionalt skogsbruksprogram. Målet är en hållbar användning av skogsresurserna och en aktiv skogsbruksplanering. Landskapsregeringen föreslår i föreliggande budgetförslag flera åtgärder som stimulerar användningen av flis som biobränsle.

Fiske och vattenbruk

Arbetet med att ta fram underlag för fiskevårdsprogram har inletts samt förberedelser för en översyn av nu gällande fiskelag som eventuellt utmynnar i förslag till förändringar.

Utveckling av Möckelöområdet

I det landskapsägda området i Möckelö som är ca 6,0 ha stort finns idag landskapets verkstad, lager, hamn, vägunderhållsstation, byggnad för oljeskyddet och motorfordonsbyrån.

Landskapsregeringen överväger en bolagisering av Möckelöområdet så att området inklusive byggnader och anordningar säljes till ett av landskapet helägt bolag. Bolaget skulle därefter på marknadsmässiga villkor idka utnytningsverksamhet för området.

Försäljningspriset för området och anläggningarna skulle fastställas på basen av en utomstående objektiv värdering. Till de delar området och byggnaderna fortsättningsvis behövs för landskapets egen verksamhet hyrs dessa, till marknadsmässigt pris, av bolaget närmast för verkstadens, lagrets, oljeskyddets och motorfordonsbyråns behov.

Vägunderhållets verksamhet skulle sussesivt avvecklas i Möckelö och koncentreras till Godby. Avsikten är att vägunderhållsenheterna i skärgården bibehålles och att Kattby vägstation tillsvidare blir kvar i landskapets ägo.

Förändringarna underlättar för att ytterligare delar av vägunderhållet privatiseras vilket enligt landskapsregeringens uppfattning förutsätter att faktisk konkurrens kan uppnås.

Tillägget balanserar på ett netto om 5.660.000 euro.

I och med tillägget har hittills under år 2008 budgeterats 336.469.000 euro.

Med hänvisning till ovanstående samt till detaljmotiveringen får landskapsregeringen vördsamt föreslå
att lagtinget antar följande förslag till första tillägg till budgeten för år 2008.

Mariehamn den 21 april 2008

L a n t r å d

Viveka Eriksson

Landskapsregeringsledamot

Mats Perämaa

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 4/2007-2008

Ärendets behandling

Lagtinget har den 23 april 2008 inbegärt finansutskottets yttrande över framställningen och finansmotionerna.

Utskottet har i ärendet hört lantrådet Viveka Eriksson, vicelantrådet Britt Lundberg, landskapsregeringsledamöterna Roger Eriksson, Runar Karlsson, Jan-Erik Mattsson, Mats Perämaa och Katrin Sjögren samt skattedirektören Raija Aller-Mattsson, bro- och hamningenjören Ian Bergström, VD:n Jesper Blomsterlund, medlemmen Anders Boström i Motorvägsmännens branschorganisation, stadsstyrelsens ordförande Johan Ehn, finanschefen Dan E Eriksson, styrelseordföranden Dick Ekström och VD:n Therese Flöjt från Natwest Island Games 2009, ordföranden Geir Henriksen i Bomarsundssällskapet rf, avdelningschefen Niklas Karlman, konsulten Agneta Karlsson, företagaren Patrik Landell, ordföranden Christer Liwendahl i Norra Ålands pensionärsförening rf, ordföranden Rolf Lindqvist för Operaföreningen Joel rf, förbundsdirektören Sigurd Lindvall från Ålands kommunförbund, landskapsantikvarien Viveka Löndahl, ledande revisorn Agneta Mannberg-Jansson, styrelseordföranden Stig Mattsson och vik. chefen Fredrik Pettersson från Ålands sjösäkerhetscentrum, utredaren Richard Palmer vid ÅSUB, bankdirektören Jan-Erik Rask, projektledaren Graham Robins, projektingenjören Elisabeth Rosenlöf, avdelningschefen

Carina Strand samt socialsekreteraren Kerstin Wikgren från Eckerö kommun. Utskottet har dessutom inbegärt ett skriftligt utlåtande från FPA.

Utskottet har i ärendet inbegärt ett utlåtande från kulturutskottet. Utlåtandet fogas till betänkandet.

Ledamöterna Danne Sundman och Göte Winé har vardera fogat en reservation till betänkandet. Samma ledamöter har dessutom fogat en gemensam reservation till betänkandet.

I ärendets avgörande behandling deltog ordföranden Torbjörn Eliasson, ledamöterna Torsten Sundblom, Danne Sundman och Göte Winé samt ersättaren Folke Sjölund.

Utskottets förslag

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att lagtinget antar landskapsregeringens förslag till första tilläggsbudget för år 2008, samt

att lagtinget förkastar finansmotionerna nr 54 och 55/2007-2008.

Mariehamn den 20 maj 2008

Ordförande

Torbjörn Eliasson

Sekreterare

Marine Holm-Johansson

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 4a/2007-2008

Ärendets behandling

Lagtinget har den 28 maj 2008 återremitterat ärendet till finansutskottet.

Utskottet har i ärendet hört landskapsregeringsledamoten Mats Perämaa och byråchefen Helena Blomqvist.

I ärendets avgörande behandling deltog ordföranden Torbjörn Eliasson, ledamöterna Torsten Sundblom, Danne Sundman och Göte Winé samt ersättaren Folke Sjölund.

Ledamöterna Sundman och Winé har fogat en gemensam reservation till betänkandet.

Utskottets förslag

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att lagtinget antar landskapsregeringens förslag till första tilläggsbudget för år 2008, samt

att lagtinget förkastar finansmotionerna nr 54 och 55/2007-2008.

Mariehamn den 2 juni 2008

Ordförande

Torbjörn Eliasson

Sekreterare

Lars Ingmar Johansson

R E S E R V A T I O N

Undertecknad reserverar sig mot finansutskottets betänkande (FU 4/2007-2008) med anledning av landskapsregeringens förslag till första tilläggsbudget för landskapet Åland 2008, på följande punkter.

1. Under moment 42.59.20 Datainspektionen föreslås att ett stycke införs i betänkandet med följande lydelse:

"Landskapsregeringen ska fortsätta att överväga möjligheterna till och förutsättningarna för samverkan med andra myndigheter alternativt upphandla tjänster för att nå en ändamålsenligare lösning för myndighetsuppgiften. Ombildningen av tjänsten till heltid tillstrykes icke."

2. Under momentet 33.40.88 Överlåtelse av fastigheter föreslås att ett stycke införs i betänkandet med följande lydelse:

"Landskapsregeringen ska bjuda ut fastigheten Öra RNr 28:4 i Öra by i Hammarland till försäljning på den öppna marknaden. Området skall säljas till högst bjudande."

3. Under momentet 46.60.20 Museibyran - Verksamhetsutgifter föreslås att motiveringen i betänkandet ska lyda som följande:

"Tjänsten som informationskoordinator tillsätts inte. Enligt vad utskottet har erfarit och som framgår av framställningens allmänna motivering pågår arbete med att koordinera och samordna informationsverksamheten inom hela landskapsförvaltningen. Tills det arbetet är gjort skall inga nya resurser tillföras informationsverksamhet. Behov av utökningar inom museibyran ska ske inom befintliga resurser så att medel görs tillgängliga genom strukturella förändringar."

4. Under moment 46.60.50 Bidrag för renovering av kulturhistoriskt värdefulla byggnader föreslås att anslaget strykes samt att motiveringen under momentet ska lyda som följer:

"Åtgärden som föreslås av landskapsregeringen har inte stöd i lag och särskilt inte i den i framställningen nämnda lagen; LL (1988:56) om skydd för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse vars 3§ lyder:

"På område med stads- eller byggnadsplan samt på område för vilket byggnadsförbud är gällande på grund av att stads- eller byggnadsplan uppgörs eller ändras, tillämpas denna lag endast när skydd inte är möjligt

med stöd av byggnadslagen (1979:61) för landskapet Åland, i denna lag benämnd byggnadslagen, eller när ett fortsatt bevarande av i denna lag avsedd byggnad inte i tillräcklig grad kan säkerställas med stöd av bestämmelserna i byggnadslagen eller när andra synnerliga skäl föreligger."

Alltså kan lagen inte tillämpas i detta fall då det inte kan anses föreligga sådana synnerliga skäl. Stödet snedvrider konkurrensen på marknaden och syftet med stödet, att bevara bio Savoy, skulle ändå uppfyllts enligt vad utskottet erfarit. Stödet blir ett direktstöd till säljarna av den aktuella fastigheten vilket inte kan anses vara förnuftig användning av samhällsmedel. "

5. Under moment 47.03.24 Skärgårdsutveckling - verksamhetsutgifter föreslås att ett stycke införs i betänkadet med följande lydelse:

"Anslaget under momentet skall användas så att skärgårdens tankesmedja genomförs som en del av den tankesmedja som redan etablerats, detta för att använda resurserna effektivt. Detta kan genomföras så att tankesmedjan håller en eller fler "smedjetillfällen" i skärgården och kompletteras under dessa tillfällen med tillräckligt antal företrädare för skärgården. Detta upplägg sparar resurser då den ordinarie tankesmedjan redan har administration uppbyggd och besitter kunskap om processen i en tankesmedja."

Lemland den 22 maj 2008

Ltl Danne Sundman

RESERVATION

Utskottets förslag under moment 45.10.55 Understöd till kommunerna för förebyggande utkomststöd brister i många avseenden, både formellt och i fråga om stödnivån.

Det förebyggande stödet skall vara tillfälligt som benämningen anger. I 1 § 2 mom. lag om utkomststöd (FFS 1412/1997) står det att syftet med förebyggande utkomststöd är att främja en persons och familjs sociala trygghet och förmåga att klara sig på egen hand samt att förebygga utslagning och långvarigt beroende av utkomststöd. De pensionstagare som enligt förslaget under moment 45.10.55 ska kunna få ett "ålandstillägg" på högst 70 euro i månaden har kontinuerligt låga inkomster och är således inte behjälpliga av ett tillfälligt utkomststöd. Därför blir det konfliktfyllt för kommunernas socialarbetare att tillämpa förebyggande utkomststöd för att förverkliga det av landskapsregeringen föreslagna stödet till pensionärer med små inkomster.

Förfarandet kan betecknas som ytterst rättsosäkert eftersom förslaget om ett särskilt förebyggande utkomststöd inte är normbundet och användningen av anslaget inte grundar sig på lag eller avtal. Enligt min uppfattning måste ett särskilt stöd av detta slag förankras i lag innan det verkställs.

Enligt landskapsregeringen är förslaget en "rekommendation" till kommunerna och den enskilda socialarbetaren förväntas ansvara för förverkligandet av beslutet. Förvaltningsrätligt och politiskt kan inte ett sådant förfarande accepteras. Beslutet att förverkliga ett särskilt stöd till ekonomiskt utsatta pensionstagare är ett rent politiskt ställningstagande och ett vallöfte delat av alla partier. Ansvaret för beslutets förverkligande måste därför ligga på regeringen och lagtinget.

För att förverkliga detta vallöfte anser socialdemokraterna att ett särskilt utkomststöd skall skapas. Utkomststödet skall lagfästas innan det genomförs och ansvaret för tillämpningen av lagändringen och finansieringen skall ligga på landskapsmyndigheterna. De kommunala socialkanslierna skall enbart fungera som postkontor i detta ärende.

Mot denna bakgrund kan jag inte omfatta utskottets förslag utan föreslår istället att motiveringen i betänkandet får följande formulering: "Utskottet föreslår att anslaget utgår och att landskapsregeringen kommer med ett förslag grundat på lagen om utkomststöd (LL 1998:66 /FFS 1412/1997) och föreslår en ny grunddel i 4 § i landskapslagen på 500 euro för pensionstagare. Lagens tillämpning följer samma principer som annan prövning av utkomststöd."

Sund den 21 maj 2008

Göte Winé

RESERVATION

Undertecknade reserverar sig mot finansutskottets betänkande (FU 4/2007-2008) med anledning av landskapsregeringens förslag till första tilläggsbudget för landskapet Åland 2008, på följande punkter.

1. Under moment 46.60.20 Landskapsandel för medborgarinstituts driftskostnader (F) föreslås att ett stycke tillfogas motiveringen enligt följande:

"Tills det att denna översyn gjorts ska enligt utskottets förmenande inga tillfälliga lösningar typ den nu föreslagna införas. Översynen bör resultera i en tydligare lagstiftning som reder ut de frågeställning som finns idag. Den nu föreslagna tillfälliga lösningen kommer inte att uppfylla sitt syfte och utskottet ifrågasätter målsättningen att alla kommuninnevånare nödvändigtvis skall ha tillgång till samma utbud, detta bör förbli en kommunal angelägenhet och kommunerna bör själva besluta hur man prioriterar denna verksamhet. Ska en sådan absolut rättvis situation skapas måste landskapet ta över verksamheten i sin helhet.

Att som nu föreslås fördela kostnaderna schablonmässigt på basen av befolkningsantalet i åldrarna 18-79 år kommer inte heller att bli en rättvis fördelning mellan kommunerna, istället borde man betala för de tjänster man utnyttjar. Att dessutom påföra Mariehamns stad en extra pålaga om 50.000 EUR för placeringsfördelen gynnar inte heller den avsedda utvecklingen."

2. Under momentet 47.21.41. Stöd för skogsbruksåtgärder föreslås att ett stycke införs i betänkandet med följande lydelse:

"Utskottet tillstryker inte de av landskapsregeringen föreslagna ändringarna. Skogbruket har god lönsamhet och särskilt tillvaratagandet av energivirke kan ske på marknadsmässiga villkor särskilt mot bakgrund av det marknadsutrymme som skapas av det höga oljepriset. Att som landskapsregeringen föreslår stöda detta är dessutom ägnat att indirekt rubba konkurrensen på elmarknaden eftersom detta bränsle också används till elproduktion. Utskottet anser vidare att den föreslagna notifieringen av ett stöd för uttag av energivirke som en miljöförbättrande åtgärd bör ske före några lagstiftningsändringar vidtas eftersom resultatet med all sannolikhet blir att stödet inte godkänns."

Mariehamn den 22 maj 2008

Ltl Danne Sundman

Ltl Göte Winé

R E S E R V A T I O N

Undertecknade reserverar sig mot finansutskottets betänkande (FU 4a/2007-2008) med anledning av landskapsregeringens förslag till första tilläggsbudget för landskapet Åland 2008.

Motivering

Enligt självstyrelselagen 21§ skall bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen eller självstyrelselagen i övrigt hör till området för lag utfärdas i landskapslag. Detta fall när man ska börja betala ett stöd för bl.a. inköp av miljöbil torde falla under denna bestämmelse. Majoriteten i finansutskottet avser nu med rätt och vilja påbörja utbetalning av ytterligare ett stöd som saknar stöd i lag, detta med hänvisning till att det redan finns liknande fall. Under utskottets behandling har det framkommit att det finns många öppna frågor kring hur stödet skall utformas. För att garantera rättsäkerheten för medborgarna måste landskapsregeringen åtminstone återkomma med ett mer detaljerat förslag där man tydligare anger villkoren för stödet. Att ge så här lös fullmakt strider mot självstyrelselagen och är inte rättssäkert.

Förslag

Under moment 45.50.50 Miljöbilspremie föreslås att motiveringen ska lyda enligt följande:

Landskapsregeringen föreslår att ett nytt moment intas i budgeten och att ett anslag upptas för beviljandet av miljöbilspremier till privatpersoner som tidigast den 1 december 2007 har förvärvat och på Åland registrerat en miljöbil som uppfyller vissa angivna utsläppsnormer.

Utskottet har erfarit att den åländska bilparkens genomsnittsalder är jämförelsevis hög och att det därför av miljöskäl finns anledning att överväga införandet av en skrotningspremie. Enligt framställningen överväger landskapsregeringen att ytterligare se över möjligheterna att göra detta.

Utskottets principiella ståndpunkt är att den här typen av bidrag bör grunda sig på lag. Vidare anser utskottet att landskapsregeringen bör återkomma till lagtinget med ett nytt förslag då möjligheten att införa en skrotbilspremie har utretts. Premien kan enligt utskottets mening också diversifieras för el- och hybridbilar. Landskapsregeringen kan då föreslå en miljöbilspremie eller en skrotningspremie, alternativt en kombination av båda. Anslaget föreslås kvarstå tills landskapsregeringen återkommer med ett nytt förslag, dock ska utbetalning av stödet inte verkställas innan lagtinget tagit ställning till det nya förslaget.

Mariehamn den 2 juni 2008

Ltl Danne Sundman

Ltl Göte Winé

 Till Ålands lagting

Kulturutskottets utlåtande

Förslag till första tilläggsbudget för år 2008

- Landskapsregeringens framställning nr 19/2007-2008

INNEHÅLL

[Utskottets synpunkter](#)[Ärendets behandling](#)[Utskottets förslag](#)

Finansutskottet har i brev av den 29 april 2008, med hänvisning till 41 § 1 mom. lagtingsordningen, anhållit om kulturutskottets utlåtande över avsnittet Utbildning i den allmänna motiveringen till landskapsregeringens framställning nr 19/2007-2008 med förslag till första tilläggsbudget för år 2008.

Utskottets synpunkter**Framställningens innehåll**

I framställningen sägs att landskapsregeringen fortsätter utveckla utbildningarna på gymnasialstadiet så att de åländska ungdomarna och de vuxna skall erbjudas ett brett utbud av utbildningar av hög kvalitet som svarar på de särskilda förutsättningar och behov som präglar det åländska samhället.

Landskapsregeringen avser att tillmötesgå dem som uttalat en önskan om att synliggöra och utveckla utbildningsprofilerna för branschspecifika utbildningar. Landskapsregeringen avser vidare att skapa verksamhets- och samarbetsförutsättningar som gör det möjligt för skolorna att fokusera på det egentliga uppdraget, alltså undervisningen. Utvecklingsarbetet, där studerandeperspektivet alltid sätts i centrum, skall ske i processform och i ett nära samarbete med alla berörda parter i skolsamfundet.

Landskapsregeringen har inlett en kartläggning av förvaltningsuppgifter inom områdena ekonomiförvaltning och upphandling, administration av gymnasialstadieskolornas IT-funktioner, marknadsföring, avtalsfrågor och löneadministration samt operativ fastighetsförvaltning och i vilken utsträckning dessa kan avlyftas skolorna och överföras till en samordnande centralfunktion för gymnasialstadieskolorna. Genom en bättre samordning kan man ta tillvara redan befintliga resurser och därmed skapa utrymme för flexibilitet och systemeffektivitet. För den enskilda skolan innebär detta nya möjligheter till pedagogisk utveckling. Enheten skall även ansvara för kvalitetsutvecklingen i skolorna. Skolhälsans tillgänglighet ägnas särskild uppmärksamhet.

Utskottets åsikter

Enligt utskottets mening är en tydlig målformulering en av de grundläggande förutsättningarna för en lyckad reformprocess. Målen för den pågående processen kan enligt utskottets uppfattning sammanfattas enligt följande: Reformen ska syfta till

- ekonomisk effektivitet där bland annat det kommande minskade elevunderlaget samt det ökande antalet vuxenstudier beaktas
- ytterligare valfrihet för eleverna
- ökad rättvisa mellan skolorna i fråga om medelstildelning och studiesociala förmåner.

Utskottet bedömer att den pågående samordningen i kombination med arbetet för ett nytt gemensamt läraravtal utgör steg i rätt riktning. Mot bakgrund av att den pågående reformprocessen är långtifrån färdig anser utskottet dock att det inte är möjligt att ta ställning till reformens innehåll och slutresultat. Det är därför angeläget att landskapsregeringen fortlöpande håller lagtinget informerat om processens framskridande exempelvis genom meddelanden till lagtinget.

Ärendets behandling

Finansutskottet har i skrivelse av den 29 april 2008 med stöd av 41 § 1 mom. lagtingsordningen inbegärt kulturutskottets utlåtande i ärendet.

Utskottet har i ärendet hört landskapsregeringsledamoten Britt Lundberg (per telefon), projektledaren Rainer Juslin samt rektorerna Gyrid Högman och Lars Selander.

Närvarande vid ärendets avgörande behandling var ordföranden Johan Ehn samt medlemmarna Fredrik Karlström, Margaret Lundberg och Veronica Thörnroos.

Utskottets förslag

Med hänvisning till det anförda framför utskottet som sitt utlåtande

att finansutskottet vid uppgörandet av sitt betänkande beaktar vad som anförts i detta utlåtande.

Mariehamn den 20 maj 2008

Ordförande

Johan Ehn

Sekreterare

Susanne Eriksson

Ålands lagtings beslut om antagande av
Första tilläggsbudget för landskapet Åland för år 2008

På framställning av landskapsregeringen har lagtinget antagit nedanstående första tilläggsbudget för landskapet Åland år 2008:

I N K O M S T E R

Avdelning 32

32.	LANDSKAPSREGERINGEN	103 000
32.05.	LANDSKAPSREGERINGENS ÖVRIGA INKOMSTER OCH UTGIFTER	<u>103 000</u>
32.05.12.	Interreg IV A Central Baltic Programme 2007 - 2013	103 000

Avdelning 33

33.	KANSLIAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	150 000
33.40.	FASTIGHETSFÖRVALTNING	<u>150 000</u>
33.40.88.	Överlåtelse av fastigheter	150 000

Avdelning 34

34.	FINANSVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	150 000
34.10.	SÄRSKILDA UNDERSTÖD, LÅN OCH INVESTERINGAR	<u>150 000</u>
34.10.31.	Inkomst av danaarv	150 000

Avdelning 36

36.	UTBILDNINGS- OCH KULTURAVDELNINGENS FÖR- VALTNINGSOMRÅDE	167 000
36.19.	VUXENUTBILDNING	<u>149 000</u>
36.19.08.	Inkomster för IT och nätpedagogik, validering, integration och infrastruktur	149 000
36.42.	ÅLANDS YRKESSKOLA	<u>18 000</u>
36.42.20.	Ålands yrkesskola - verksamhetsinkomster	18 000

Avdelning 38

38.	TRAFIKAVDELNINGEN	27 000
38.70.	MOTORFORDONSBYRÅN	<u>27 000</u>
38.70.20.	Motorfordonsbyrå - verksamhetsinkomster	27 000

Avdelning 39

39.	SKATTER OCH AVGIFTER AV SKATTENATUR, INKOMSTER AV LÅN OCH FINANSIELLA POSTER	5 063 000
39.10.	SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR	<u>3 245 000</u>
39.10.90.	Avräkningsbelopp	2 048 000
39.10.91.	Skattegottgörelse	1 197 000
39.98.	ÖVERFÖRINGAR MELLAN OLIKA BUDGETÅR	<u>1 818 000</u>
39.98.99.	Föregående års överskott	1 818 000
	Inkomsternas totalbelopp	5 660 000

UTGIFTERHuvudtitel 42

42.	LANDSKAPSREGERINGEN	-114 000
42.05.	LANDSKAPSREGERINGENS ÖVRIGA INKOMSTER OCH UTGIFTER	<u>-114 000</u>
42.05.11.	Utgifter för språkrådet	-11 000
42.05.12.	Interreg IV A Central Baltic Programme 2007 - 2013 (VR)	-103 000
42.59.	DATAINSPEKTIONEN	<u>0</u>
42.59.20.	Datainspektionen - verksamhetsutgifter (VR)	0

Huvudtitel 43

43.	KANSLIAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	-135 000
43.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	<u>-25 000</u>
43.01.01.	Kansliavdelningens allmänna förvaltning - verksamhetsutgifter (VR)	-25 000
43.05.	RADIO- OCH TV-VERKSAMHET	<u>-10 000</u>
43.05.62.	Upphovsrättskostnader (F)	-10 000
43.25.	FRÄMJANDE AV BOSTADSPRODUKTION	<u>-100 000</u>
43.25.62.	Understöd för investeringar i uppvärmningssystem som främjar miljövården (R)	-100 000

Huvudtitel 44

44.	FINANSAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	635 000
44.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	<u>0</u>
44.01.01.	Finansavdelningens allmänna förvaltning - verksamhetsutgifter (VR)	0
44.10.	SÄRSKILDA UNDERSTÖD, LÅN OCH INVESTERINGAR	<u>-150 000</u>
44.10.31.	Överföring av danaarv	-150 000
44.20.	PENNINGAUTOMATMEDEL	<u>785 000</u>
44.20.51.	Projektbidrag ur penningautomatmedel	785 000

Huvudtitel 45

45.	SOCIAL- OCH MILJÖAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	-2 629 000
45.10.	ÖVRIGA SOCIALA UPPGIFTER	<u>-500 000</u>
45.10.55.	Understöd till kommunerna för förebyggande utkomststöd	-500 000
45.15.	AV KOMMUNERNA ANORDNADE SOCIALA TJÄNSTER	<u>-9 000</u>
45.15.30.	Landskapsandel till kommunerna för driftskostnader för socialvården (F)	-9 000
45.50.	ALLMÄN MILJÖVÅRD	<u>-120 000</u>
45.50.01.	Allmän miljövard - verksamhetsutgifter (VR)	-20 000
45.50.50.	Miljöbilspremie	-100 000
45.54.	VATTENFÖRSÖRJNING OCH VATTENVÅRD	<u>0</u>
45.54.60.	Understöd för samhällenas vatten- och avloppsåtgärder (R)	0
45.70.	ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD	<u>-2 000 000</u>
45.70.20.	Ålands hälso- och sjukvård - verksamhetsutgifter (VR)	-2 000 000

Huvudtitel 46

46.	UTBILDNINGS- OCH KULTURAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	-1 414 000
46.05.	FRITT BILDNINGSARBETE OCH HANTVERKSUTBILDNING	<u>-50 000</u>
46.05.51.	Landskapsandel för medborgarinstituts driftskostnader (F)	-50 000
46.11.	PENNINGAUTOMATMEDEL FÖR UNGDOMSARBETE OCH IDROTT	<u>-75 000</u>
46.11.55.	Kostnader för Ö-spelen på Åland 2009	-75 000

46.13.	PENNINGAUTOMATMEDEL FÖR KULTURELL VERKSAMHET	<u>-710 000</u>
46.13.53.	Understöd för 4/mbk Pommerns underhåll (R)	-640 000
46.13.56.	Understöd för operaproduktionen Joel	-70 000
46.13.58.	Understöd för utbyggnad av Ålands sjöfartsmuseum (R)	0
46.17.	YRKESUTBILDNING	<u>-12 000</u>
46.17.05.	Utgifter för åländska studerande i Norden (F)	-12 000
46.19.	VUXENUTBILDNING	<u>-252 000</u>
46.19.07.	Tekniskt stöd - målprogram 3 (VR)	-39 000
46.19.08.	Utgifter för IT och nätpedagogik, validering, integration och infrastruktur (VR)	-213 000
46.20.	EUROPEISKA UNIONEN - SOCIALFONDEN	<u>-75 000</u>
46.20.45.	EU:s finansieringsandel - målprogram 3, åtgärd 1 och 2 (RF)	-75 000
46.41.	ÅLANDS SJÖSÄKERHETSCENTRUM	<u>0</u>
46.41.20.	Ålands sjösäkerhetscentrum - verksamhetsutgifter (VR)	0
46.42.	ÅLANDS YRKESKOLA	<u>-66 000</u>
46.42.20.	Ålands yrkesskola - verksamhetsutgifter (VR)	-66 000
46.44.	ÅLANDS NATURBRUKSSKOLA	<u>-20 000</u>
46.44.20.	Ålands naturbruksskola - verksamhetsutgifter (VR)	-20 000
46.60.	MUSEIBYRÅN	<u>-154 000</u>
46.60.20.	Museibyran - verksamhetsutgifter (VR)	-54 000
46.60.50.	Bidrag för renovering av kulturhistoriskt värdefulla byggnader	-100 000
46.60.74.	Utvecklande av Bomarsund (R)	0

Huvudtitel 47

47.	NÄRINGSÄVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	-1 378 000
47.03.	NÄRINGSLIVETS FRÄMJANDE	<u>-583 000</u>
47.03.24.	Skärgårdsutveckling - verksamhetsutgifter (VR)	-23 000
47.03.42.	Landskapsunderstöd för kurs-, utbildnings- och rådgivningsverksamhet	-60 000
47.03.44.	Nationella investeringsbidrag	-500 000
47.15.	FRÄMJANDE AV LANTBRUKET	<u>-400 000</u>
47.15.43.	Utgifter för lantbrukets räntestödslån (F)	0
47.15.45.	Ersättningar för skördekadaver (R)	-400 000
47.17.	EUROPEISKA UNIONEN - PROGRAM FÖR LANDSBYGGDENS UTVECKLING	<u>-391 000</u>

47.17.44.	Landskapets finansieringsandel - program för landsbygdens utveckling 2007 - 2013, axel 3 och 4 (RF)	-391 000
47.21.	FRÄMJANDE AV SKOGSBRUKET	<u>0</u>
47.21.41.	Stöd för skogsbruksåtgärder (R)	0
47.41.	EUROPEISKA UNIONEN - MÅLPROGRAM 3, ÅTGÄRD 3	<u>-4 000</u>
47.41.55.	EU:s finansieringsandel - målprogram 3, åtgärd 3 (RF)	-4 000

Huvudtitel 48

48.	TRAFIKAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	-1 893 000
48.10.	ÖVRIG TRAFIK	<u>-10 000</u>
48.10.45.	Understöd för kollektivtrafik	-10 000
48.30.	KOSTNADER FÖR VÄGHÅLLNING	<u>-1 856 000</u>
48.30.24.	Utgifter för drift och underhåll av färjfasten, bryggor, broar, hamnar och byggnader (VR)	-60 000
48.30.30.	Landskapsunderstöd för byggande och förbättrande av kommunalvägar (R)	-100 000
48.30.74.	Byggnadsinvesteringar (R)	-96 000
48.30.77.	Vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten (R)	-1 600 000
48.70.	MOTORFORDONSBYRÅN	<u>-27 000</u>
48.70.20.	Motorfordonsbyrån - verksamhetsutgifter (VR)	-27 000

Huvudtitel 49

49.	SKATTER OCH AVGIFTER AV SKATTENATUR, INKOMSTER AV LÅN OCH FINANSIELLA POSTER	1 268 000
49.98.	ÖVERFÖRINGAR MELLAN OLIKA BUDGETÅR	<u>1 268 000</u>
49.98.99.	Överföring av budgetöverskott	1 268 000
	Utgifternas totalbelopp	-5 660 000

Mariehamn den 5 juni 2008

Roger Nordlund
talman

Gunnar Jansson
vicetalman

Gun-Mari Lindholm
vicetalman

DETALJMOTIVERING

32./42. LANDSKAPSREGERINGEN

42.05. LANDSKAPSREGERINGENS ÖVRIGA INKOMSTER OCH UTGIFTER

Inkomster

32.05.12. Interreg IV A Central Baltic Programme 2007 - 2013

Bokslut 2007	Budget 2008	Budget
		103.000

Momentet nytt.

Med hänvisning till moment 42.05.12 föreslås en inkomst om 103.000 euro.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	103.000
	Totalt	103.000

Utgifter

42.05.11. Utgifter för språkrådet

Bokslut 2007	Budget 2008	Budget
	-10.000	-11.000

I grundbudgeten för år 2008 utgick landskapsregeringen från att språkrådet skulle assisteras av en tjänsteman inom förvaltningen.

Landskapsregeringen anser att språkrådets verksamhet är prioriterad och en kontinuerlig och högkvalitativ verksamhet förutsätter extra resurser för språkrådets verksamhet, varför ett tilläggsanslag om 11.000 euro föreslås upptaget under momentet.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter	
	- övriga löner och arvoden	-5.500
4300	Inköp av tjänster	-5.500
	Tilläggsbehov	-11.000

42.05.12. Interreg IV A Central Baltic Programme 2007 - 2013 (VR)

Bokslut 2007	Budget 2008	Budget
		-103.000

Momentet nytt.

Interreg IV A Central Baltic Programme 2007 - 2013 omfattar Åland, Sverige (från Gävleborg till Östergötland och Gotland), Finland (södra landskapen), Estland (utom östra delen) och Lettland (östersjödelen). Det bor ca 9 miljoner människor i området som kan delta i gränsöverskridande samarbete inom följande temaområden: Säker och hälsosam miljö, En ekonomiskt konkurrenskraftig och innovativ region samt attraktiva och dynamiska samhällen.

Visionen är att skapa en globalt erkänd, dynamisk och konkurrenskraftig region som är attraktiv för företag och besökare och där människor vill bo, arbeta och investera. Mervärde nås när gränsöverskridande insatser producerar nytta som

inte uppnås av rent nationella åtgärder. Programmet bidrar till att minimera de störningar som gränserna ger upphov till.

Programmet består av tre delar av vilka Åland omfattas av huvudprogrammet Central Baltic och underprogrammet Archipelago and Islands. Temaområdena är de samma i bägge program men i det senare är de möjliga insatserna fokuserade särskilt på skärgårdar och ö-samhällen med delvis småskaliga lösningar, hållbar utveckling av näringar och samhällen, kunskapsbaserad ekonomi, utveckling av de traditionella skärgårdsnäringarna, tillgänglighetsfrågeställningar och sociala och demografiska frågor med tonvikt på unga människor. Den totala programbudgeten för hela perioden omfattar ca 130 miljoner euro, varav knappt ca 100 miljoner euro från Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Landskapsregeringen är värdorganisation för kontoret som har särskilt ansvar för genomförandet av underprogrammet Skärgården och öarna. Landskapsregeringen erhåller förskottsbetalningar från programmets budget för tekniskt stöd halvårsvis för att täcka kostnaderna för bl.a. en programansvarig och en projektkoordinator. I anslaget ingår dessutom kostnader för ett utrustat kontor, ekonomi-, kommunikations- och andra servicetjänster samt resor förknippade med uppdraget. Programmet godkändes av Europeiska kommissionen 21.12.2007.

Finansieringsansökningar om EU-medel från programmet riktas till förvaltningsmyndigheten Egentliga Finlands förbund som även är ansvarig för EU-medlen gentemot Europeiska kommissionen. Förutom det åländska kontoret finns det motsvarigheter i Tallinn, Stockholm och i Riga. Eventuell nationell medfinansiering för åländska aktörers deltagande i projekt kan finansieras genom anslag under moment 47.03.62.

Föreslås ett anslag om 103.000 euro för att täcka kostnaderna för det åländska kontoret för genomförandet av Interreg IV A Central Baltic programmet 2007 - 2013.

För de kostnader som landskapet åtar sig genom arrangemanget erhålls en motsvarande inkomst från programmets budget för tekniskt stöd vilken föreslås upptagen under moment 32.05.12.

	År 2006	År 2007	År 2008
Personal i arbetsavtalsförhållande			2
<i>Dispositionsplan:</i>			
4000	Personalutgifter		
	- personal i arbetsavtalsförhållande	-53.000	
	- personalkostnadsersättningar	0	-53.000
4100	Material och förnödenheter		-9.000
4300	Inköp av tjänster		-17.000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	-16.000	
	- representation	-7.000	
	- övrigt	-1.000	-24.000
	Anslagsbehov		-103.000

42.59. DATAINSPEKTIONEN*Utgifter***42.59.20. Datainspektionen - verksamhetsutgifter (VR)**

Bokslut 2007	Budget 2008	Budget
	-77.000	0

För att möjliggöra att myndighetens arbete organiseras på ett tillfredsställande sätt och för att förbättra möjligheten att rekrytera någon till tjänsten föreslår landskapsregeringen att tjänsten som dataombudsman ombildas till en heltidstjänst (Ikl A27) fr.o.m. 1.7.2008.

Förslaget föranleder inget behov av tilläggsanslag under år 2008.

Landskapsregeringen konstaterar att möjligheterna till och förutsättningarna för samverkan med andra myndigheter kontinuerligt kommer att övervägas för att på sikt nå en ändamålsenligare lösning för myndighetsuppgiften.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 4/2007-2008

I framställningen föreslås att tjänsten som dataombudsman ombildas till en heltidstjänst i syfte att bl.a. underlätta organiseringen av myndighetens arbete och rekryteringen till tjänsten. Utskottet föreslår inga ändringar av anslaget men understryker vikten av att landskapsregeringen undersöker vilka möjligheter som finns att samordna verksamheten med andra myndigheter så att resurserna kan utnyttjas så effektivt som möjligt. Detta bör innefatta en översyn och en eventuell anpassning av lagstiftningen så att datainspektionen kan organiseras på ett rationellt och rättssäkert sätt.

33./43. KANSLIAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**43.01. ALLMÄN FÖRVALTNING***Utgifter***43.01.01. Kansliavdelningens allmänna förvaltning - verksamhetsutgifter (VR)**

Bokslut 2007	Budget 2008	Budget
-1.454.589,56	-1.759.000	-25.000
(t.a. -326.352,00)	(t.a. -180.000)	

Med hänvisning till allmänna motiveringen och moment 43.01.01 i grundbudgeten för år 2008 föreslås att en tjänst som personalchef (Ikl A28) inrättas fr.o.m. 1.7.2008 vid kansliavdelningen. Personalchefen ska ansvara för avdelningens personalenhet. I personalchefens arbetsuppgifter ingår i huvudsak att utöva personalledning och aktivt chefsstöd gentemot förvaltningens chefer. Den nya tjänsten blir även ett resurstillskott för finansavdelningens avtals- och pensionsbyrå, genom att vissa av byråns arbetsuppgifter flyttas till kansliavdelningen. Tjänstens inrättande förutsätter ingen tilläggsbudgetering. Personalsekreterartjänsten ombildas så att den blir personalchefen underställd.

Föreslås anslag för en 2-årig projektanställning med ansvar för att utveckla kunskapen om och förståelsen för Åland i Helsingfors. I arbetet ägnas åländska frågor med EU-anknytning särskild uppmärksamhet. I tjänsten ingår även ett övergripande informationsansvar för landskapsregeringen.

Med hänvisning till ovanstående föreslås ett tillägg om 25.000 euro under momentet.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter	
	- tillfällig tjänst	-25.000
	Tilläggsbehov	-25.000

43.05. RADIO- OCH TV-VERKSAMHET

Utgifter

43.05.62. Upphovsrättskostnader (F)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-210.000,00	-212.000	-10.000

För erläggande av avtalsenliga avgifter för upphovsrättskostnader i samband med återutsändningar av radio- och TV-program erfordras ett tillägg om 10.000 euro.

Dispositionsplan:

4800	Övriga utgifter	-10.000
	Tilläggsbehov	-10.000

43.25. FRÄMJANDE AV BOSTADSPRODUKTION

Utgifter

43.25.62. Understöd för investeringar i uppvärmningssystem som främjar miljövården (R)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-25.140,00	-100.000	-100.000

Under momentet föreslås ett tillägg om 100.000 euro för utgivande av investeringsstöd till fastighetsägare som konverterar en befintlig värmeanläggning till en ny anläggning. Behovet av extra anslag föranleds av det stora antalet ansökningar som inkommit, främst för värmepumpar.

Dispositionsplan:

8306	Bostadsproduktion	-100.000
	Tilläggsbehov	-100.000

43.40. FASTIGHETSFÖRVALTNING

Inkomster

33.40.88. Överlåtelse av fastigheter

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
743.579,36	120.000	150.000

Föreslås att landskapsregeringen befullmäktigas att avyttra följande fasta egendom genom försäljning

- Ålands försöksstations personalbostäder omfattande 2 stycken radhus med en

total bruttoyta om 515 m² samt en outstyckad tomt om ca 10.000 m² från fastigheten Jomalaskogen RNr 1:6 i Jomalby, Jomala kommun. Fastigheten säljs såsom obehövlig.

I grundbudgeten för år 2006 under moment 37.55.21 befullmäktigas landskapsregeringen att genom försäljning avyttra fastigheten Öra RNr 28:4 i Öra by i Hammarland om ca 20 ha. Landskapsregeringen har fört förhandlingar med Hammarlands kommun och föreslår att lagtinget befullmäktigar landskapsregeringen att genom riktad försäljning till Hammarlands kommun avyttra nämnd fastighet. Försäljningspriset fastställs på basis av utomstående värdering.

I enlighet med landskapsregeringens handlingsprogram gällande energiförsörjning har landskapsregeringen på anhållan från Ålands Elandelslag tecknat tre stycken legoavtal gällande tre markområden för uppförande av tre stycken vindkraftverk på den landskapsägda fastigheten Stenarna-Båkenskär RNr 76-893-5-1, på holmarna Båkenskär, Stengrunden samt Västersten i Hammarlands kommun. Avtalen är tecknade på villkor att lagtinget godkänner förfarandena senast den 31.12.2008.

Avtalen som är gällande i 30 år från undertecknandet är uppgjorda enligt samma principer som gäller för vindkraftverken på Stora och Lilla Båtskär i Lemland (se allmänna motiveringen till andra tillägget till budgeten för år 2003).

Arrendeavgiften, som är indexreglerad, är inledningsvis 265 euro/år för varje arrendetomt men höjs till 2.650 euro/år efter att byggandet av vindkraftverken har inletts.

Om legotagaren, Ålands Elandelslag, inte erhållit nödvändiga tillstånd för uppförande av de planerade vindkraftverken före den 1 januari 2013 upphör avtalen att gälla.

Landskapsregeringen föreslår att lagtinget måtte godkänna en utarrendering av Båkenskär, Stengrunden samt Västersten i Hammarlands kommun för en tid om 30 år och i enlighet med de villkor för vilka redogörs ovan.

I samband med beslutet att teckna ovannämnda arrendeavtal har landskapsregeringen även godkänt ett arrendeavtal som tecknats mellan Ålands Elandelslag och innehavarna av den fasta besittningsrätten till fastigheten Högskär eller Måsskär RNr 1:0, i Högskär eller Måsskär by samt fastigheten Måsskärsklubb RNr 1:0, i Måsskärsklubb by, Jomala kommun för uppförande av tre stycken vindkraftverk. Landskapet Åland är ägare till nämnda fastigheter medan den fasta besittningsrätten innehas av ett antal privatpersoner.

Föreslås, med hänvisning till 8 § finansförvaltningslagen (1971:43), att direkta kostnader i samband med försäljningar kan belasta momentet.

Med hänvisning till ovanstående föreslås ett tillägg om 150.000 euro under momentet.

Specifikation:

1120	Jord- och vattenområden	
3900	Verksamhetens övriga inkomster	<u>150.000</u>
	Tillägg	150.000

34./44. FINANSAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**44.01. ALLMÄN FÖRVALTNING***Utgifter***44.01.01. Finansavdelningens allmänna förvaltning - verksamhetsutgifter (VR)**

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-1.559.689,91	-1.837.000	0
(t.a. -170.712,00)	(t.a. -60.000)	

För att möjliggöra en kontinuerlig utveckling av landskapets ekonomiförvaltning föreslås med hänvisning till finansutskottets betänkande i anledning av landskapsregeringens förslag till grundbudget för år 2008 att en tjänst som biträdande finanschef (Ikl A 27) inrättas fr.o.m. 1.7.2008. Förutom särskilda utvecklingsprojekt skulle till tjänstens ansvarsområden höra frågor i anslutning till de ekonomiska relationerna mellan landskapet och kommunerna samt frågor som berör avdelningens roll i förvaltningen av EU-medel. I den föreslagna tjänsten ingår att även i övriga på avdelningen ankommande ärenden bistå finanschefen.

Förslaget föranleder inget behov av tilläggsanslag.

44.10. SÄRSKILDA UNDERSTÖD, LÅN OCH INVESTERINGAR*Inkomster***34.10.31. Inkomst av danaarv**

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
16.337,50	200.000	150.000

Landskapet har i enlighet med 63 § självstyrelselagen erhållit tre danaarv varvid dödsboens behållning uppgår till närmare 250.000 euro. Anslag för överlåtelse av danaarven till respektive berörd kommun föreslås under moment 44.10.31. Vid dimensioneringen av tillägget har drygt 100.000 euro upptagits för eventuella ytterligare danaarv under året.

Specifikation:

6000	Extraordinära inkomster	<u>150.000</u>
	Tillägg	150.000

*Utgifter***44.10.31. Överföring av danaarv**

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-1.369,07	-200.000	-150.000

Med hänvisning till moment 34.10.31 föreslås ett tillägg om 150.000 euro varvid nedanstående fastigheter ingår i det som överförs till respektive berörd kommun

- tomt nr 6 i kvarter 19, Östernäs Mariehamn (478-17-19-6) jämte halva bostadshuset
- fastigheterna Malmens III RNr 3:11, Malmens RNr 4:16 och Malmens II RNr 7:8 belägna i Sottungaby och kommun samt
- fastigheten Furumo RNr 6:118 Bomarsund med Prestö i Sunds kommun jämte på fastigheten befintliga byggnader.

Dispositionsplan:

8309	Övriga kapitalöverföringar	<u>-150.000</u>
	Tilläggsbehov	-150.000

44.20. PENNINGAUTOMATMEDEL

Utgifter

44.20.51. Projektbidrag ur penningautomatmedel

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-4.884.912,00	-10.025.000	785.000

Föreslås en minskning om 785.000 euro under momentet. Se moment 46.11.55, 46.13.53 och 46.13.56.

Dispositionsplan:

8309	Övriga inkomstöverföringar	<u>785.000</u>
	Minskning	785.000

35./45. SOCIAL- OCH MILJÖAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

45.10. ÖVRIGA SOCIALA UPPGIFTER

Utgifter

45.10.55. Understöd till kommunerna för förebyggande utkomststöd

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
		-500.000

Momentet nytt.

Landskapsregeringen har tillsatt en arbetsgrupp med uppgift att utarbeta stödformer för ekonomiskt utsatta pensionstagare. I väntan på att arbetsgruppen skall slutföra sitt arbete och som en tillfällig lösning föreslås att landskapsregeringen kompenserar kommunerna till den del förebyggande utkomststöd beviljas ekonomiskt utsatta pensionstagare med en inkomst som understiger 699 euro per månad. Vid beviljandet av det förebyggande utkomststödet till ekonomiskt utsatta pensionstagare skall en helhetsbedömning av personens eller hushållets ekonomiska situation göras med beaktande av bland annat pensionsinkomster, förvärvsinkomster och kapitalinkomster.

Föreslås att ett anslag om 500.000 euro upptas för att utges till kommunerna för

att användas för beviljande av förebyggande utkomststöd till ekonomiskt utsatta pensionstagare. Med pensionstagare avses såväl pensionstagare på grund av ålder som på grund av sjukdom eller funktionshinder. Kommunerna har även rätt att använda medlen för att informera om rätten till stödet och till uppsökande verksamhet.

Understödet utbetalas i förskott och fördelas mellan kommunerna utgående från ett belopp om 70 euro per månad för perioden juli - december 2008 för alla pensionstagare i kommunen med en totalpension om 699 euro eller mindre enligt statistik från Folkpensionsanstalten per 31.12.2006. Förskottet på understödet fördelas således mellan kommunerna enligt följande:

Brändö	13.500	euro
Eckerö	26.200	euro
Finström	45.700	euro
Föglö	20.300	euro
Geta	18.200	euro
Hammarland	32.100	euro
Jomala	49.900	euro
Kumlinge	11.900	euro
Kökar	9.700	euro
Lemland	27.500	euro
Lumparland	6.800	euro
Mariehamn	160.800	euro
Saltvik	36.800	euro
Sottunga	2.500	euro
Sund	23.300	euro
Vårdö	14.800	euro
Totalt	500.000	euro

Kommunerna skall senast 28.2.2009 redovisa till landskapsregeringen hur stort belopp som under år 2008 använts för beviljande av förebyggande utkomststöd till ekonomiskt utsatta pensionstagare, varefter slutreglering av understödet i förhållande till erhållet förskott görs.

Dispositionsplan:

8202	Social- och hälsovård samt utkomstskydd	-500.000
	Anslagsbehov	-500.000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 4/2007-2008

Landskapsregeringen föreslår att ett anslag upptas för att utges till kommunerna i syfte att användas för förebyggande utkomststöd till ekonomiskt utsatta pensionstagare. Utskottet konstaterar att kommunen med stöd av 13 § lagen om utkomststöd (FFS 1412/1997) kan bevilja förebyggande utkomststöd enligt grunder som kommunen själv fastställer. Utskottet har erfarit att landskapsregeringen avser att utforma kriterier för stödet i form av en rekommendation till kommunerna som anger vilka personer som skall anses vara berättigade till stödet och hur stödet skall beräknas. Utskottet har fått ta del av ett utkast till rekommendation som tagits fram av den arbetsgrupp som fått i uppdrag att utarbeta stödformer för ekonomiskt utsatta pensionstagare. Arbetsgruppen föreslår att stödsumman kan uppgå till maximalt 70 euro per person och månad och inkomsten efter stöd ska inte överskrida 699 euro per månad. Vidare föreslås att beräkningen utgår från att en ensamstående person med enbart folkpension lyfter 558,46 euro per månad. Motsvarande summa för en person som lever i äktenskap eller samboförhållande är 495,35 euro per månad.

Utskottet anser att det här stödet bör utbetalas till stödtagare på samma grunder i alla kommuner. Stödet till kommunerna bör därför utgå under förutsättning

att kommunerna prövar frågan om utbetalning av det avsedda stödet enligt de grunder som anges i rekommendationen.

I framställningen föreslås att en del av anslaget kan användas för att informera om rätten till stödet och uppsökande verksamhet. Utskottet anser att hela anslaget skall kanaliseras till stödtagarna. Landskapsregeringen bör svara för de kostnader som föranleds av den allmänna information som bör ges angående möjligheten att ansöka om stöd. Kommunerna bör i sin tur ge riktad information till de pensionärer som kan vara berättigade till stöd. Kostnaderna för den uppsökande verksamheten bör kommunerna själva bära.

45.15. AV KOMMUNERNA ANORDNADE SOCIALA TJÄNSTER

Utgifter

45.15.30. Landskapsandel till kommunerna för driftskostnader för socialvården (F)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-9.022.145,52	-14.780.000	-9.000

Under momentet föreslås ett tillägg om 9.000 euro. Tillägget föranleds av att den slutliga landskapsandelen blev högre än de preliminära uppgifter som förelåg då budgetförslaget för år 2008 uppgjordes.

Dispositionsplan:

8202	Social- och hälsovård samt utkomstskydd	-9.000
	Tilläggsbehov	-9.000

45.50. ALLMÄN MILJÖVÅRD

Utgifter

45.50.01. Allmän miljövard - verksamhetsutgifter (VR)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-7.965,57	-20.000	-20.000
(t.a. -48.000,00)	(t.a. -20.000)	

Föreslås ett tilläggsanslag om 20.000 euro för köp av externa tjänster i det inledande arbetet med hållbar utveckling. Hållbar utveckling betyder att utvecklingen tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

Hållbar utveckling består av tre av varandra ömsesidigt beroende delar, ekologisk hållbarhet, social hållbarhet och ekonomisk hållbarhet.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	-20.000
------	-------------------	---------

Tilläggsbehov

-20.000

45.50.50. Miljöbilspremie

Bokslut 2007

Budget 2008

Förslag
-100.000

Momentet nytt.

För att uppmuntra till en övergång till användning av bilar som släpper ut mindre koldioxid per kilometer föreslås ett anslag om 100.000 euro för miljöbilspremie. En miljöbilspremie om 1.000 euro kan beviljas en privatperson som tidigast den 1 december 2007 förvärvat och på Åland registrerat en miljöbil och fortfarande efter sex månader äger bilen. En miljöbil är en personbil som

- släpper ut högst 120 gram koldioxid per kilometer vid blandad körning och om den drivs med diesel dessutom släpper ut högst 5 milligram partiklar per kilometer vid blandad körning eller
- inte förbrukar mer elenergi än 37 kilowattimmar per 100 kilometer körning om bilen är en elbil.

Miljöbilspremien beviljas endast för en miljöbil som uppfyller ovanstående krav då den körs på ett drivmedel som finns allmänt tillgängligt i landskapet. Närmare villkor och kriterier för beviljande av miljöbilspremien fastställs i landskapsregeringsbeslut.

Landskapsregeringen överväger ytterligare att se över möjligheterna att införa en separat skrotningspremie för äldre fordon.

Dispositionsplan:

8309	Övriga kapitalöverföringar	-100.000
	Anslagsbehov	-100.000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 4/2007-2008

Landskapsregeringen föreslår att ett nytt moment intas i budgeten och att ett anslag upptas för beviljandet av miljöbilspremier till privatpersoner som tidigast den 1 december 2007 har förvärvat och på Åland registrerat en miljöbil som uppfyller vissa angivna utsläppsnormer.

Utskottet har erfarit att den åländska bilparkens genomsnittsålder är jämförelsevis hög och att det därför av miljöskäl finns anledning att överväga införandet av en skrotningspremie. Enligt framställningen överväger landskapsregeringen att ytterligare se över möjligheterna att göra detta.

Utskottets principiella ståndpunkt är att den här typen av bidrag bör grunda sig på lag. Vidare anser utskottet att landskapsregeringen bör återkomma till lagtinget med ett nytt förslag då möjligheten att införa en skrotbilspremie har utretts. Landskapsregeringen kan då föreslå en miljöbilspremie eller en skrotningspremie, alternativt en kombination av båda. Anslaget föreslås kvarstå tills landskapsregeringen återkommer med ett nytt förslag.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 4a/2007-2008

Landskapsregeringen föreslår att ett nytt moment intas i budgeten och att ett anslag upptas för beviljandet av miljöbilspremier till privatpersoner som tidigast den 1 december 2007 har förvärvat och på Åland registrerat en miljöbil som uppfyller vissa angivna utsläppsnormer.

Utskottet har erfarit att den åländska bilparkens genomsnittsålder är jämförelsevis hög och att det därför av miljöskäl finns anledning att överväga införandet av en skrotningspremie. Enligt framställningen överväger landskapsregeringen att ytterligare se över möjligheterna att göra detta.

Enligt vad utskottet erfarit är det möjligt att uppgöra förslag till och införa en skrotningspremie. Utskottet anser därför att landskapsregeringen skall utnyttja det föreslagna anslaget för såväl den föreslagna miljöbilspremien som för en skrotningspremie. För elbilar bör en förhöjd premie utgå. Utskottets principiella ståndpunkt är att den här typen av bidrag bör grunda sig på lag. Landskapsregeringen bör därför i sin fortsatta beredning överväga behovet av närmare föreskrifter i lagform för bidrag av detta slag.

Utskottets beslut har tillkommit efter omröstning (3-2), varvid beslutet biträtts av ordföranden Torbjörn Eliasson, ledamoten Torsten Sundblom och ersättaren Folke Sjölund.

45.54. VATTENFÖRSÖRJNING OCH VATTENVÅRD

Utgifter

45.54.60. Understöd för samhällenas vatten- och avloppsåtgärder (R)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-2.449.359,00	-1.065.000	0

Landskapsregeringen föreslår att understöd för ombyggnad av enskilda avloppsanläggningar som byggts om eller byggs om under åren 2005 - 2008 införs. Därtill föreslås en mindre höjning av anslaget för kommunala avloppsprojekt. Landskapsregeringen konstaterar att behovet av understöd för Lotsbroprojektet är lägre än vad som var känt vid tidpunkten för avgivandet av förslaget till grundbudget. Anslaget kan därför omfördelas så att det fördelas enligt följande

- 100.000 euro för att slutföra Lotsbroprojektet
- 685.000 euro för kommunala avloppsprojekt enligt kommunernas avloppsplaner
- 250.000 euro för ombyggnad av enskilda avloppsanläggningar som byggts om eller byggs om under åren 2005 - 2008 samt för gemensamma privata avloppsanläggningar som byggs för fler än en fastighet
- 10.000 euro för kretsloppsanpassade enskilda avloppsprojekt samt
- 20.000 euro, högst 30 % av kostnaderna, som tilläggsstöd för byggandet av vattenledning från centrala Vårdö till Hummelvik och för andra vattenförsörjningsprojekt.

Stödet för enskilda och privata avloppsanläggningar som byggs under år 2008 gäller för anläggningar i områden som inte kan få kommunalt avlopp före 1.1.2013. Bidragets storlek för ombyggnaden av enskilda avloppsanläggningar avgörs genom beslut av landskapsregeringen.

45.70. ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Utgifter

45.70.20. Ålands hälso- och sjukvård - verksamhetsutgifter (VR)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-65.736.001,58 (t.a. -786.894,00)	-68.220.000	-2.000.000

Då ett nytt tjänstekollektivavtal ingåtts för perioden 1.10.2007 - 31.12.2009 erfordras ett tillägg om 2.000.000 euro under momentet utöver den lönejustering som beaktades i grundbudgeten för år 2008.

Inom ÅHS pågår en utredning om alternativa åtgärder för ombyggnad och sanering av Gullåsen inkluderande en eventuell nybyggnad av den skadade flygeln.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter	
	- inrättade tjänster	-1.720.000
	- tillfälliga tjänster	-260.000
	- personal i arbetsavtalsförhållande	-10.000
	- övriga löner och arvoden	-10.000
	Tilläggsbehov	-2.000.000

36./46. UTBILDNINGS- OCH KULTURAVDELNINGENS FÖRVALTNINGS-OMRÅDE

46.05. FRITT BILDNINGSARBETE OCH HANTVERKSUTBILDNING

Utgifter

46.05.51. Landskapsandel för medborgarinstitutets driftskostnader (F)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-276.759,96	-355.000	-50.000

I enlighet med landskapsregeringens handlingsprogram skall Medborgarinstitutets organisationsform och landskapets roll i verksamheten ses över. Målsättningen är att alla har samma möjligheter till utbildning oberoende av boendeort.

Det har visat sig att det finns problem och att det är olika förutsättningar för kommunerna att leva upp till kommuninvånarnas önsknings. För att hitta en gemensam lösning som är acceptabel för de olika parterna utarbetas ett förslag till avtal mellan Mariehamns stad och kommunerna som bygger på att varje kommun deltar i finansieringen av Medborgarinstitutet utgående från invånarantalet i åldersgruppen 18 - 79 år. Enligt förslaget skulle dessutom Mariehamn erlägga 50.000 euro för sin lokaliseringfördel och landskapet går in med 50.000 euro som ett "boendeortsstöd" för att alla invånare oberoende av boendeort skall ha möjlighet att ta del av kurserna.

Med hänvisning till ovanstående föreslås ett tillägg om 50.000 euro under momentet.

Dispositionsplan:

8201	Undervisning, kultur och idrott	-50.000
	Tilläggsbehov	-50.000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 4/2007-2008

Enligt framställningen ska Medborgarinstitutets organisationsform och landskapets roll i verksamheten ses över. Utskottet utgår från att denna översyn även innefattar en översyn av den lagstiftning som styr verksamheten och finansieringen av medborgarinstitutets verksamhet.

46.11. PENNINGAUTOMATMEDEL FÖR UNGDOMSARBETE OCH IDROTT

Utgifter

46.11.55. Kostnader för Ö-spelen på Åland 2009

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-170.000,00	-425.000	-75.000

Ö-spelen som arrangeras på Åland år 2009 blir det största idrottsevenamang som Åland stått värd för. Mer än 3.000 idrottsutövare, 1.500 funktionärer, runt 200 journalister och ett okänt antal supportrar väntas till arrangemanget.

Ö-spelen invigs med en vattenceremoni, initierad vid Ö-spelen på Åland år 1991, där alla 25 medlemsöar blandar vatten, som tagits med från respektive deltagare. Symboliken är att alla öar omges av vatten som både skiljer och förenar oss.

Inför Ö-spelen 2009 planeras en permanent fontän/ett vattenkonstverk som placeras centralt i Mariehamn. I grundbudgeten för år 2008 beslöts att landskapet skall delta i kostnaderna men anslag för detta beaktades ej. Projektet planeras av en arbetsgrupp tillsatt av Mariehamns stad. Staden och landskapet delar på kostnaderna för uppförandet medan staden sköter driften. Totalkostnaden för konstverket beräknas uppgå till ca 150.000 euro.

Med hänvisning till ovanstående föreslås ett tillägg om 75.000 euro under momentet. Se även moment 44.20.51.

Dispositionsplan:

8301	Undervisning, kultur och idrott	-75.000
	Tilläggsbehov	-75.000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 4/2007-2008

Under momentet föreslås ett anslag om 75.000 euro. Landskapsregeringen har för avsikt att delta i finansieringen av en fontän eller ett vattenkonstverk som minnesmärke över Ö-spelen 2009. Mariehamns stad har tillsatt en kommitté som skall planera anläggandet. Utskottet har erfarit att staden nu har beräknat att totalkostnaden kan uppgå till 100.000 euro.

46.13. PENNINGAUTOMATMEDEL FÖR KULTURELL VERKSAMHET

Utgifter

46.13.53. Understöd för 4/mbk Pommerns underhåll (R)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
0,00	0	-640.000

I grundbudgeten för år 2008 upptogs inget ytterligare anslag för renoveringen av Pommern då tidsschemat för genomförandet var oklart.

Det har nu konstaterats att kostnaderna för renoveringen av Pommern beräknas totalt uppgå till ca 1.050.000 euro. Landskapets bidrag utgör enligt praxis 85 % av godtagbara kostnader motsvarande ca 892.000 euro. I budgeten för år 2007 beaktades 255.000 euro.

Med hänvisning till ovanstående föreslås ett tillägg om 640.000 euro under momentet.

Dispositionsplan:

8301	Undervisning, kultur och idrott	-640.000
	Tilläggsbehov	-640.000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 4/2007-2008

Landskapsregeringen föreslår ett tilläggsanslag om 640.000 euro under momentet. Under utskottsberedningen har det framkommit att arbetet för att hitta en långsiktig lösning för underhållet av Pommern pågår. Utskottet vill uttala sitt stöd för att detta arbete fortsätter tills en acceptabel lösning hittas.

46.13.56. Understöd för operaproduktionen Joel

Bokslut 2007

Budget 2008

Förslag

-70.000

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 70.000 euro för operaproduktionen Joel som iscensätts av en nybildad förening. Operan avses spelas nio gånger i Alandica kultur & kongress sommaren 2009. Musiken till operan skrivs av Nikolo Kotzev och librettot har skrivits av Lars Huldén. Operan handlar om Joel Petterssons liv och konstnärsskap. Åländska operasångare och korister kommer att engageras i stor utsträckning. Orkestern kommer att bestå av cirka 30 musiker. Totalkostnaden för projektet beräknas uppgå till ca 385.000 euro. Svenska kulturfonden har givit ett positivt besked om att stöda projektet.

Landskapsregeringen har beviljat föreningen ett bidrag om 30.000 euro för inledande av produktionen ur dispositionsmedel. Totalt avses landskapets andel av finansieringen av operaproduktionen således uppgå till 100.000 euro.

Dispositionsplan:

8201	Undervisning, kultur och idrott	-70.000
	Anslagsbehov	-70.000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 4/2007-2008

Landskapsregeringen föreslår att ett anslag om 70.000 euro upptas under ett nytt moment för utgivande av bidrag till operaproduktionen Joel. Utskottet, som har fått ta del av information om den planerade produktionen, stöder landskapsregeringens förslag. Enligt utskottet är det positivt att många åländska kulturarbetare är engagerade i projektet.

46.13.58. Understöd för utbyggnad av Ålands sjöfartsmuseum (R)

Bokslut 2007

Budget 2008

Förslag

-35.027,00

-800.000

0

I lagtingets beslut om antagande av grundbudgeten för år 2008 efterfrågades nödvändiga förtydliganden och prioriteringar angående utbyggnaden av Ålands sjöfartsmuseum.

Landskapsregeringen anser att byggandet av sjöfartsmuseét i enlighet med de utfästelser landskapet tidigare givit ska påbörjas efter det att Alandica kultur & kongress färdigställts.

En avsiktsförklaring angående ett fastighetsbolag har utarbetats av landskapsregeringen och Ålands Nautical club r.f. Avsikten är att ett av Ålands Nautical Club r.f. och landskapsregeringen gemensamt ägt fastighetsaktiebolag ska äga den gamla och nya museibygnaden, samt äga och besitta museitomten. Planeringsarbetet för om- och tillbyggnaden föreslås i och med avsiktsförklaringen gå vidare utgående från tidigare givna direktiv, bland annat att tillbyggnaden förverkligas utifrån en reviderad modell av det vinnande förslaget i arkitektävlingen från år

2003, ”Till Havs”.

Tidsmässigt beräknas detaljplaneringen av projektet vara klar under april 2009 och byggandet påbörjas hösten 2009.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 4/2007-2008

Utskottet omfattar landskapsregeringens förslag om att byggandet inleds under hösten 2009.

46.17. YRKESUTBILDNING

Utgifter

46.17.05. Utgifter för åländska studerande i Norden (F)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-22.420,35	-30.000	-12.000

Föreslås ett tilläggsanslag om 12.000 euro för att möjliggöra en utökad antagning till utbildningen vid Red Cross United World College i Norge från och med höstterminen 2008.

Landskapsregeringen har de senaste åren finansierat utbildningskostnaderna för en studerande från Åland per år på den tvååriga utbildningen. Till utbildningen har således antagits en studerande från Åland vartannat år. Landskapsregeringen har omprövat antagningsfrekvensen och föreslår att återgå till den tidigare, att anta en studerande varje år. Detta innebär att en ny studerande skulle antas hösten 2008. Årskostnaden för en studerande uppgår till ca 25.000 euro.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	<u>-12.000</u>
	Tilläggsbehov	-12.000

46.19. VUXENUTBILDNING

Inkomster

36.19.08. Inkomster för IT och nätpedagogik, validering, integration och infrastruktur

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
	230.000	149.000

Med hänvisning till moment 46.19.08 föreslås ett tillägg om 149.000 euro. Tillägget avser 9.900 euro som inkomst för "Nätpedagogik" samt 138.207 euro som inkomst för "Validering på Åland".

Specifikation:

3900	Verksamhetens övriga inkomster	<u>149.000</u>
	Tillägg	149.000

Utgifter

46.19.07. Tekniskt stöd - målprogram 3 (VR)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
0,00	0	-39.000
(t.a. -14.709,45)		

Under momentet föreslås ett tillägg om 39.000 euro. Tillägget avser tekniskt stöd för avslutning av mål 3-programmet 2000 - 2006. Motsvarande anslag har indragits i tidigare års bokslut.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	-39.000
	Tilläggsbehov	-39.000

46.19.08. Utgifter för IT och nätpedagogik, validering, integration och infrastruktur (VR)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
	-230.000	-213.000

Landskapsregeringen har för avsikt att bedriva ett ESF-delfinansierat projekt "Nätpedagogik" (i grundbudgeten "IT och nätpedagogik") under åren 2008 - 2010. Projektet skall öka kompetensen inom nätpedagogik och användning av IT-relaterade resurser och verktyg i undervisningen i de skolor för vilka landskapet är huvudman. Projektets omfattning och fördelning mellan åren samt berörda budgetmoment framgår av nedanstående tabell:

	<i>År 2008</i>	<i>År 2009</i>	<i>År 2010</i>	<i>Totalt</i>
ESF-delfinansiering totalt*)	109.900	288.920	180.540	579.360
Annan offentlig finansiering (46.19.08)	45.600	129.200	79.200	254.000
Totalkostnad **)	155.500	418.120	259.740	833.360

*) ESF-delfinansieringen upptas som inkomst under moment 36.19.08.

**) Totalkostnaden för projektet budgeteras under moment 46.19.08.

Landskapsregeringen har även för avsikt att bedriva ett ESF-delfinansierat projekt "Validering på Åland" under åren 2008 - 2010. Projektet omfattar utveckling av system för värdering och dokumentation, validering, av reell kompetens. Projektets omfattning och fördelning mellan åren samt berörda budgetmoment framgår av nedanstående tabell:

	<i>År 2008</i>	<i>År 2009</i>	<i>År 2010</i>	<i>Totalt</i>
ESF-delfinansiering totalt*)	238.207	241.903	229.391	709.501
Annan offentlig finansiering (46.19.08)	18.600	18.600	15.000	52.200
Totalkostnad **)	256.807	260.503	244.391	761.701

*) ESF-delfinansieringen upptas som inkomst under moment 36.19.08.

**) Totalkostnaden för projektet budgeteras under moment 46.19.08.

I grundbudgeten för år 2008 beaktades 100.000 euro för såväl projektet "Nätpedagogik" som projektet "Validering på Åland". Med beaktande av att projektens omfattning inte var känd vid avgivandet av budgetförslaget för år 2008 och med hänvisning till ovanstående föreslår landskapsregeringen ett tillägg om 213.000 euro under momentet. Av tillägget avses 55.500 euro använt för "Nätpedagogik" och 156.807 euro för "Validering på Åland". Se även moment 36.19.08.

I anslaget för tillfälliga tjänster ingår anslag för avlönande av projektledare samt anslag för deltagarnas löner.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- tillfälliga tjänster		-172.205
4200	Hyror		-100
4300	Inköp av tjänster		-31.852
4800	Övriga utgifter		
	- resor	-29.200	
	- övrigt	<u>20.357</u>	<u>-8.843</u>
	Tilläggsbehov		-213.000

46.20. EUROPEISKA UNIONEN - SOCIALFONDEN

Utgifter

46.20.45. EU:s finansieringsandel - målprogram 3, åtgärd 1 och 2 (RF)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-794,32	0	-75.000

Under momentet föreslås ett tillägg om 75.000 euro. Tillägget föranleds av att projekt som beviljats stöd inom målprogrammet slutförts och återstående bidrag återbokats som inkomst under moment 39.90.95. Genom tilläggsanslaget under momentet kan nya bidrag beviljas och finansieringsramen i programmet utnyttjas i högre grad.

Dispositionsplan:

8301	Undervisning, kultur och idrott	<u>-75.000</u>
	Tilläggsbehov	-75.000

46.41. ÅLANDS SJÖSÄKERHETSCENTRUM

Utgifter

46.41.20. Ålands sjösäkerhetscentrum - verksamhetsutgifter (VR)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-556.957,65	-120.000	0

En arbetsgrupp utsedd av landskapsregeringen har avlämnat sitt betänkande med förslag till åtgärder för Ålands sjösäkerhetscentrums framtida utveckling. Landskapsregeringen har i detta skede inte tagit ställning till betänkandet.

Föreslås dock, inom ramen för budgeterade medel, anslag för en tillfällig instruktör/marknadsförare för att inleda försäljning av kurser inför säsongen 2009 -

2010.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 4/2007-2008

Utskottet har tagit del av den utredning som har tagits fram av en arbetsgrupp under våren. Arbetsgruppen föreslår en utveckling i tre steg: För det första föreslås att Ålands sjösäkerhetscentrum intensifierar sin verksamhet inom ramen för den fastställda budgeten och de möjligheter som nettobudgetprincipen medger. För det andra föreslås att landskapsregeringen i tilläggsbudgeten möjliggör en utvidgning av verksamheten genom att tilläggsresurser beviljas för marknadsföring och instruktörsuppgifter. För det tredje föreslås att Ålands sjösäkerhetscentrum från och med år 2009 utvecklas vidare så att en ombildning av organisationen till ett aktieföretag kan genomföras så snart som möjligt.

Enligt utskottet är sjösäkerhetscentrets verksamhet viktig för sjöfartsnäringen. Det är därför angeläget att anpassa organisationsformen så att verksamheten kan möta de kvalitetskrav som branschen ställer. Landskapsregeringen föreslår i framställningen tilläggsanslag för en tillfällig instruktör/marknadsförare. Tilläggsresurserna kommer enligt planerna att leda till ökade intäkter som i sin tur möjliggör en vidareutveckling av verksamheten.

När det gäller organisationsformen konstateras att arbetsgruppen hade i uppdrag att bl.a. utreda om sjösäkerhetscentret kan ombildas till ett driftbolag. Vid sidan om denna fråga finns det anledning att vidare utreda andra möjliga organisationsformer. Då en ny styrelse tillträder i juli 2008 föreslås därför att den nya styrelsen går vidare och utreder eventuella fördelar med att sjösäkerhetscentret istället ombildas till ett affärsverk.

I övrigt omfattar utskottet landskapsregeringens förslag till tilläggsanslag.

46.42. ÅLANDS YRKESSKOLA**Inkomster****36.42.20. Ålands yrkesskola - verksamhetsinkomster**

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
86.794,59	78.000	18.000

Föreslås ett tillägg om 18.000 euro under momentet. Se även moment 46.42.20.

Specifikation:

3900	Verksamhetens övriga inkomster	<u>18.000</u>
	Tillägg	18.000

Utgifter**46.42.20. Ålands yrkesskola - verksamhetsutgifter (VR)**

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-3.740.217,57	-4.250.000	-66.000
(t.a. -201.702,00)	(t.a. -115.000)	

Under momentet föreslås ett tillägg om 47.800 euro. Tillägget föranleds av planering av utbildning för grundläggande yrkeskompetens för lastbils- och bussförare i enlighet med landskapsregeringens framställning nr 6/2007-2008 angående ny yrkeskompetenslagstiftning samt lagtingets beslut nr 2 och 3/2008.

Därtill föreslås ett tillägg om 18.200 euro under momentet för genomförande av en förprojektering av utvecklingsprojektet "Lärande i arbete och yrkesprov för

studerande och lärare inom gymnasialstadiet". Förprojekteringen delfinansieras inom ramen för ESF-programmet 2000 - 2006. Totalkostnaden för projektet uppgår till 26.000 euro och skolans andel därav utgör 7.800 euro vilken finansieras inom budgeterade medel. Se även moment 36.42.20.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter	
	- tillfälliga tjänster	-45.000
4100	Material och förnödenheter	-4.500
4300	Inköp av tjänster	-10.000
4800	Övriga utgifter	-6.500
	Tilläggsbehov	-66.000

46.44. ÅLANDS NATURBRUKSSKOLA

Utgifter

46.44.20. Ålands naturbruksskola - verksamhetsutgifter (VR)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-1.068.547,20	-1.059.000	-20.000

Föreslås ett tillägg under momentet om 20.000 euro för att inleda utökad kursverksamhet riktad till landsbygdsföretagare, efter en kartläggning av behovet, under hösten 2008.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	-15.500
4800	Övriga utgifter	-4.500
	Tilläggsbehov	-20.000

46.60. MUSEIBYRÅN

Utgifter

46.60.20. Museibyran - verksamhetsutgifter (VR)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-2.622.145,25	-2.741.000	-54.000
(t.a. -297.735,00)		

Enligt finansutskottets betänkande över förslaget till grundbudget för år 2008 var det oklart vilka uppgifter som skulle knytas till den tjänst som informationskoordinator som föreslogs vid museibyran samt om dessa uppgifter kunde skötas på annat sätt. Landskapsregeringen skulle därför återkomma med en redogörelse i en tillägsbudget före tjänsten får inrättas.

Enligt landskapsregeringens uppfattning har verksamheten vid museibyran under flera år varit under utveckling och förändring vilket frammanats av ett behov av effektivisering och samtidigt koncentration på byråns kärnuppgifter, till vilket hör att förmedla det åländska kulturarvet till landskapets invånare och besökare. Verksamheten vid byran är inte statisk utan strävan är att möta nya krav med ändrade arbetsmetoder vilket medför behov av nya kompetenser som inte alltid ingår i kraven för de tjänster som finns vid byran. Byran har en omfattande publik/utåtriktad verksamhet och det är vanligt att såväl museibesökare som andra hör av sig till byråns personal med begäran om uppgifter. I och med att en allt

större del av kommunikationen sker via e-post och Internet ställs även nya krav på såväl informationen som marknadsföringen. Behovet av en tjänst vars huvudsakliga arbetsuppgift är samordning av informationsverksamheten, produktion av informationsmaterial, utställningstexter och statistik samt att handha omvärldsbevakning och ansvara för hemsidan skall ses mot denna bakgrund. Genom att samla denna typ av arbete på en tjänsteman uppnås bättre kostnadseffektivitet då såväl kunskapen om verksamheten som god informationsförmedling kan beaktas samtidigt. Detta är svårt såväl vid inköp av externa tjänster som då många olika tjänstemän förväntas handha olika delar av informationsverksamheten.

Med beaktande av ovanstående föreslås att tjänsten som informationskoordinator (Ikl A20) kan inrättas fr.o.m. 1.7.2008. Förslaget medför inget behov av tilläggsanslag under momentet.

Landskapsregeringen arbetar med att implementera ändringen av LL om fornminnen i enlighet med lagtingets beslut. För arbetet föreslår landskapsregeringen ett tillägg om 30.000 euro under momentet.

I enlighet med ingånget avtal föreslås ett tillägg om 4.500 euro under momentet för anskaffande av ny fritös samt reparation av kylrummet vid Jan Karlsgårdens Vårdshus, så att anläggningen uppfyller kraven från Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

Därutöver föreslås ett tillägg om 19.500 euro för att täcka de merkostnader som anslutning av avloppen från Kastelholms fornminnesområde till stamledningen från norra Åland medför.

Med hänvisning till ovanstående föreslås ett totalt tillägg om 54.000 euro under momentet.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter	
	- tillfälliga tjänster	-25.000
4100	Material och förnödenheter	-1.000
4300	Inköp av tjänster	-23.500
4800	Övriga utgifter	
	- resor	-3.000
1125	Maskiner och inventarier	-1.500
	Tilläggsbehov	-54.000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 4/2007-2008

I framställningen redogörs för de arbetsuppgifter som hör till tjänsten som informationskoordinator i enlighet med utskottets uppmaning i betänkandet 1/2007-2008. Vidare konstateras att anslaget för den tillfälliga tjänsten som byggnadsingenjör utgick i samband med den ordinarie budgeten för att lämna utrymme för den nu föreslagna tjänsten. För utskottets synpunkter på samordningen av informationsverksamheten inom förvaltningen hänvisas till den allmänna motiveringen i betänkandet.

46.60.50. Bidrag för renovering av kulturhistoriskt värdefulla byggnader

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-10.500,00	-35.000	-100.000

Mariehamns stad har under början av år 2008 tillskrivit landskapsregeringen med anhållan om samråd och samarbete med landskapsregeringen vid utredningen av förutsättningar för Biograf Savoy's bevarande. Biograf Savoy är en arkitektoniskt mycket värdefull byggnad och ett centralt landmärke i stadsbilden.

Landskapsregeringen har fört diskussion med staden varvid parterna noterade att

samhällsstöd för byggnaders bevarande kan ges med tillämpning av artiklarna 87 och 88 i Europeiska kommissionens förordning nr 1998/2006. Stöd som inte överskrider 200.000 euro under en period om tre beskattningsår behöver inte förhandsanmälas till kommissionen. Ett sådant stöd är således tillåtet enligt de minimis-regeln.

Staden och landskapet har gemensamt utarbetat förslag till på vilka premisser samhällsstöd om totalt 200.000 euro skulle utbetalas för skyddande och restaurering av Biograf Savoy fastigheten. Stödet skulle enligt förslaget fördelas sålunda att staden och landskapet betalar hälften vardera.

Landskapsregeringen beslöt att bemöta stadens initiativ genom att, med hänvisning till dels ovan nämnda Europeiska kommissionens förordning, dels § 19 i LL (1988:56) om skydd för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse, erbjuda ägare av Biograf Savoy ett restaureringsstöd mot att byggnaden K-märks i stadsplanen, restaureras och bevaras i enlighet med de med staden överenskomna bestämmelserna. Målet är att dels trygga byggnadens bevarande, dels att kompensera ägaren för byggnadens restaurering inom ramarna för gällande regelverk angående stöd och bidrag. Landskapets andel av stödet kan uppgå till högst 100.000 euro och beviljas som ett de minimis-stöd.

Med hänvisning till ovanstående förelår landskapsregeringen ett tillägg om 100.000 euro under momentet.

Dispositionsplan:

8309	Övriga kapitalöverföringar	-100.000
	Tilläggsbehov	-100.000

46.60.74. Utvecklande av Bomarsund (R)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-169.866,13	-1.000.000	0

Projekteringen av ett besökscentrum i Bomarsund är klar. Planerna innebär en plattform för en kvalitativ turistservice och professionell förmedling av det internationella kulturarv som Bomarsund utgör. Landskapsregeringen utreder möjligheten till privat drift av besökscentret i Bomarsund. Landskapsregeringen avser att bjuda ut projektet och om rimligt anbud erhålles återkommer landskapsregeringen till lagtinget med konkretiserat förslag under hösten.

37./47. NÄRINGSÄVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

47.03. NÄRINGSLIVETS FRÄMJANDE

Utgifter

47.03.24. Skärgårdsutveckling - verksamhetsutgifter (VR)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-14.877,01	-20.000	-23.000
(t.a. -34.022,00)	(t.a. -30.000)	

Föreslås ett tillägg om 3.000 euro under momentet för ökade personalutgifter för den tillfälliga tjänsten som skärgårdsutvecklare samt ytterligare 20.000 euro för genomförande av tankesmedja för skärgården.

Ålands skärgårdsnämnds ambition är att höja dess status och bland annat arbeta med planering, förberedelser, genomförande och dokumentation av skärgårdens tankesmedja. Tankesmedjan ska anlägga ett skärgårdsperspektiv på år 2017 med fokus på två eller tre strategiska och skärgårdsspecifika frågor.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter	
	- tillfällig tjänst	-3.000
4300	Inköp av tjänster	<u>-20.000</u>
	Tilläggsbehov	-23.000

47.03.42. Landskapsunderstöd för kurs-, utbildnings- och rådgivningsverksamhet

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-92.000,00	-150.000	-60.000

Föreslås ett tilläggsanslag om 60.000 euro för att tillhandahålla företagsrådgivning genom näringslivets organisationer och för att i samarbete med dessa planera genomförandet av företagsamhetens år 2009. Bidrag kan beviljas till olika organisationer och regleras i skilda fyraåriga överenskommelser med landskapsregeringen. Finansieringsbeslut fattas årligen.

Landskapsregeringen ökar insatserna för det företagsfrämjande arbetet och kommer tillsammans med Ålands Handelskammare, Ålands Företagareförening och Ålands teknologisentrum att under år 2008 förbereda genomförandet av Företagsamhetens år 2009 som sedan kommer att utvärderas under år 2010. Målsättningen med arbetet är att öka företagarnas status i det åländska samhället och visa att företagandet är ett reellt alternativ att ordna sin försörjning. Målet är även på några års sikt att öka andelen kvinnor som egna företagare till 40 % i likhet med den europeiska målsättningen. De aktiviteter som kommer att ingå i Företagsamhetens år genomförs i huvudsak av Ålands Handelskammare och Ålands Företagareförening inom ramen för det utökade resultatavtalet.

Landskapsregeringen tillsätter under år 2008 en referensgrupp för att leda arbetet och utarbetar en arbets- och tidsplan samt kommunikationsplan och budget för år 2009. Under slutet av år 2008 vidtas åtgärder för att lansera Företagsamhetens år 2009. I arbetet ingår även att utse årets nyföretagare och genomföra föreslagna åtgärder i undersökningen om kvinnors företagande på Åland.

Dispositionsplan:

8205	Övrigt näringsliv	<u>-60.000</u>
	Tilläggsbehov	-60.000

47.03.44. Nationella investeringsbidrag

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-126.858,00	-450.000	-500.000

Föreslås ett tilläggsanslag om 500.000 euro på grund av den ökade efterfrågan på finansieringsunderstöd för investeringar i materiella och immateriella tillgångar samt för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter.

Stöd ur momentet används för sådana åtgärder som utifrån EU:s regelverk inte kan medfinansieras från Europeiska regionala utvecklingsfonden (se moment 47.05.42 och 47.05.47 i grundbudgeten) eller Europeiska jordbruksfonden (se moment 47.17.42, 47.17.44, 47.17.46 samt 47.17.48 i grundbudgeten). Detta gäller framförallt för företag med fler än 10 anställda samt för åtgärder som inte kan betecknas som investeringar i innovationer. Den största delen av de EU-medfinansierade medlen som finns fördelade för åtgärd 123 inom landsbygdsutvecklingsprogrammet 2007 - 2013, Högre värde i lant- och skogsbruksåtgärder, har redan beviljats varför nationellt investeringsstöd även måste användas för att möta dessa företags investeringsbehov.

Dispositionsplan:

8305	Övrigt näringsliv	-500.000
	Tilläggsbehov	-500.000

47.15. FRÄMJANDE AV LANTBRUKET

Utgifter

47.15.43. Utgifter för lantbrukets räntestödslån (F)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-189.003,99	-260.000	0

Föreslås att bevillningsfullmakten för lån med räntestöd höjs med 2.000.000 euro så att lån med räntestöd om totalt 3.000.000 euro kan beviljas under år 2008. Lånen förmedlas av kreditinstitut på Åland och räntestödet varierar med marknadsräntorna men är maximalt fyra procentenheter. Höjningen av bevillningsfullmakten beräknas i detta skede inte erfordra en höjning av anslaget under momentet.

I enlighet med kommissionens beslut om ett nationellt stödprogram i enlighet med artikel 141 i Finlands anslutning till EU föreskrivs att Finland och i förlängningen Åland skall bevilja ca tio procentenheter högre investeringsstöd än vad som tidigare godkänts. Den högre stödnivån skall gälla under åren 2008 - 2013.

Denna förhöjning av stödnivån föreslås beviljas i form av ett lån där räntestödet motsvarar ett stöd på 10 % av investeringen. Vidare skall det maximala belopp som beviljas i räntestöd i samband med generationsväxlingar höjas från 15.000 euro till 30.000 euro.

Räntestöd beviljas i enlighet med landskapsregeringens regler för investeringsstöd till lantbruket och förordning (EG) nr 1857/2006 och (EG) nr 1698/2005 samt artikel 141 och kommissionens beslut av den 27 februari 2008.

Räntestöd lån till lantbruk	Kostnad år 2008	Kostnad år 2009	Beräknad återstående kostnad vid ett ränteläge om 4,8 %	Beräknad återstående kostnad vid ett ränteläge om 5,2 % eller högre
Lån utgivna åren 1997 - 2007	230.000	290.000	1.700.000	1.900.000
Lån utgivna år 2008	30.000	105.000	300.000	360.000
Summa	260.000	395.000	2.000.000	2.260.000

47.15.45. Ersättningar för skördeskador (R)

Momentet nytt.

Under sommaren 2007 uppstod betydande skördeskador främst på grund av kraftiga skyfall under två dygn i slutet på maj. Stora skador drabbade främst potatisodlingen men även trädgårdsgrödor som lök och äppel fick skador. Landskapsregeringen har beviljat alla som drabbats av skördeskador under år 2007 räntestödslån i enlighet med landskapslag (1980:44) om räntestödslån vid skördeskador och i enlighet med budgeten för år 2007. Eftersom det skyfall som den 28 - 30 maj 2007 föll över delar av västra Åland ställvis förorsakade exceptionella skador kommer landskapsregeringen att erbjuda alla som drabbats av skördeskada under odlingsåret 2007, även under andra perioder än 28 - 30 maj att ansöka om skördeskadeersättning i enlighet med kommissionens riktlinjer för ersättande av skördeskador. Värdet av skördeskada beräknas från värdet av beräknad skörd varifrån verkliga skördens värde subtraheras. Landskapsregeringen ersätter sedan en andel av den beräknade skördeskadan. Sådana odlare som redan beviljats räntestödslån för skördeskadorna kan ansöka om och beviljas skördeskadeersättning om odlaren anhåller om att återbetala och annullera det beviljade räntestödslånet.

För ersättning av skördeskador för skördeåret 2007 föreslås med hänvisning till ovanstående ett anslag om 400.000 euro.

I enlighet med landskapsregeringens handlingsprogram för att trygga enskilda företagare som drabbas av skördeskador initieras ett system med en särskild skördeskadefond/självförsäkringsfond. Landskapsregeringen har tillsatt en arbetsgrupp för att utreda alternativa skördeskadeersättningssystem.

Dispositionsplan:

8204	Primärnäringar	-400.000
	Tilläggsbehov	-400.000

47.17. EUROPEISKA UNIONEN - PROGRAM FÖR LANDSBYGDENS UTVECKLING

Utgifter

47.17.44. Landskapets finansieringsandel - program för landsbygdens utveckling 2007 - 2013, axel 3 och 4 (RF)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
0,00	-272.000	-391.000

Landskapsregeringen konstaterar att investeringsviljan inom näringslivet är hög för närvarande vilket även medför stor efterfrågan på finansiering från landsbygdensutvecklingsprogrammet, axel 3. Därtill konstaterar landskapsregeringen att axel 4, leadermetoden, har försenats och ansökningar om understöd ur axel 4 torde inte vara aktuellt förrän i slutet av året. I grundbudgeten har anslag för landskapets motfinansiering av leader beaktats under penningautomatmedel, moment 44.20.50. Penningautomatmedel kan dock inte användas som landskapets finansieringsandel för axel 3. Detta sammantaget har lett till att det uppstår en brist av landskapets motfinansiering i förhållande till den EU-finansiering som upptagits under moment 47.17.48 i.o.m. att axel 3 förverkligas i snabbare takt än vad som antogs när grundbudgeten uppgjordes.

Med hänvisning till ovanstående föreslås ett tillägg under momentet om 391.000

euro.

Dispositionsplan:

8304	Primärnäringar	-391.000
	Tilläggsbehov	-391.000

47.21. FRÄMJANDE AV SKOGSBRUKET*Utgifter***47.21.41. Stöd för skogsbruksåtgärder (R)**

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-87.291,31	-340.000	0

I landskapets budget för år 2008 infördes ett anslag om 100.000 euro för stöd till skogsägare för utvinning av flis, avsett för biobränsle, motsvarande det stöd som utbetalas i riket. Stödet skulle utnyttjas under en tidsperiod om 3-5 år. Införandet av motsvarande stöd på Åland medför ett behov att ändra LL (1998:84) om stöd för skogsbruksåtgärder samt en notifiering, vilket är en mycket tidskrävande process. Landskapsregeringen har med anledning av detta sett på en alternativ lösning för 2008 års anslag, inom ramen för befintlig lagstiftning, vilken skulle gynna tillvaratagandet och en ökad användning av biobränsle från skogen på annat sätt än som ett rent driftsstöd.

Hanteringen av biobränsle ställer stora krav på skogsbilvägnätet, vändplaner och upplagsplatser, även under delar av året då drivning normalt inte utförs. Läget har förvärrats ytterligare av de milda vintrarna. Vidare kan de ekonomiska förutsättningarna för skötseln av förstagallringsbestånd och utvinningen av energivirke förbättras avsevärt om en manuell iståndsättningsröjning görs innan klippning- en/gallringen utförs.

Föreslås med anledning av ovanstående att anslaget i grundbudgeten om 100.000 euro för utvinning av flis avsett för biobränsle, får om disponeras och användas till iståndsättningsröjningar och förbättringar av skogsbilvägnätet i enlighet med LL om stöd för skogsbruksåtgärder.

Landskapsregeringen avser vidare ändra landskapslagen om stöd för skogsbruksåtgärder för att möjliggöra ett stöd för uttag av energivirke som en miljöförbättrande åtgärd samt notifiera lagändringen vid kommissionen.

47.41. EUROPEISKA UNIONEN - MÅLPROGRAM 3, ÅTGÄRD 3*Utgifter***47.41.55. EU:s finansieringsandel - målprogram 3, åtgärd 3 (RF)**

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
0,00	0	-4.000

Under momentet föreslås ett tillägg om 4.000 euro. Tillägget föranleds av att projekt som beviljats stöd inom målprogrammet slutförts och återstående bidrag återbokats som inkomst under moment 39.90.95. Genom tilläggsanslaget under momentet kan nya bidrag beviljas och finansieringsramen i programmet utnyttjas i högre grad.

Dispositionsplan:

8203	Arbetsmarknad	-4.000
	Tilläggsbehov	-4.000

38./48. TRAFIKAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**48.10. ÖVRIG TRAFIK***Utgifter***48.10.45. Understöd för kollektivtrafik**

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-1.545.767,08	-1.430.000	-10.000

Föreslås ett tillägg om 10.000 euro under momentet i understöd för matartrafik i glesbygden. De nya lägre taxorna har uppmuntrat till utökad användning av kollektivtrafik i glesbygden. Som en följd av detta har kommunerna satsat mer på beställningstrafik som kombineras med linjetrafiken.

Landskapsegeringens målsättning är en ökning av beläggningen med minst 10 % utgående från nivån år 2007. Landskapsregeringen har därför inlett ett arbete genom att påbörja en marknadsföringskampanj tillsammans med bussbolagen och de åländska kommunerna. Landskapsregeringen har också inlett, efter ett brett hörande, arbetet med att förändra och förbättra trafikstrukturen. Planerna är omfattande för förändringen och förbättringen varför de avses införda fr.o.m. hösten 2009.

Dispositionsplan:

8205	Övrigt näringsliv	-10.000
	Tilläggsbehov	-10.000

48.30. KOSTNADER FÖR VÄGHÅLLNING*Utgifter***48.30.24. Utgifter för drift och underhåll av färjefästen, bryggor, broar, hamnar och byggnader (VR)**

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-323.030,93	-470.000	-60.000

Föreslås ett tilläggsanslag om 50.000 euro för ombyggnad och anpassning av klaffsystemet i Töftö - Prästö. Detta är nödvändigt för att möjliggöra flyttning av ordinarie reserv-/parallellfärjan till Embarsund som reservfärja, för att säkerställa trafiken till Föglö under tiden 1.9.2008 - 1.3.2009, då trafiken kommer att gå över Överö färjeläge då ombyggnadsarbetena pågår i Degerby. Avsikten är att på sikt förenhetliga klaffsystemen för linfärjorna.

Som reserv-/parallellfärja till Töftölinjen inhyrs tonnage vars klaffsystem passar i ordinarie färjfäste, men inte i reservfästet. Medel för inhyrning upptas vid behov i en andra tilläggsbudget för år 2008.

Därtill föreslås att projekteringsanslag om 10.000 euro upptas för uppgörande av reparationshandlingar för ombyggnad och förstärkning av Ångbåtsbryggan i Kumlinge.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	<u>-60.000</u>
	Tilläggsbehov	-60.000

48.30.30. Landskapsunderstöd för byggande och förbättrande av kommunalvägar (R)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-113.692,29	-150.000	-100.000

Då tillgängliga medel inte täcker inkomna ansökningar från kommunerna föreslås ett tilläggsanslag om 100.000 euro att utges som bidrag för ombyggnader, nybyggnader och nödvändiga grundförbättringar av kommunalvägar.

Förslaget baserar sig på att fastställda bidragsprocenter bibehålls.

Inom ramen för anslaget kan även bidrag beviljas för anläggande av gång- och cykelvägar som har väsentlig betydelse för trafiksäkerheten i kommunen.

Dispositionsplan:

8309	Övriga kapitalöverföringar	<u>-100.000</u>
	Tilläggsbehov	-100.000

48.30.74. Byggnadsinvesteringar (R)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-30.522,60	-163.000	-96.000

Föreslås ett tilläggsanslag om 96.000 euro, för grundreovering och ombyggnad av befintlig lägenhet i Godby vägstation till kontorsutrymmen för vägunderhållet för fasta Åland.

Dispositionsplan:

1122	Byggnader	<u>-96.000</u>
	Tilläggsbehov	-96.000

48.30.77. Vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten (R)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-2.523.699,72	-3.395.000	-1.600.000

För ombyggnad av färjelägena i Svinö och Degerby har hittills budgeterats sammanlagt 1.410.000 euro, av vilket åtgått 45.000 euro.

Planerings- och projekteringsprocessen har visat att de tidigare kostnadsangivelserna varit kraftigt i underkant. Det har bland annat framkommit att det behövs dykdalber som inte tidigare varit med i beräkningen. Samtidigt kan landskapsregeringen konstatera att konjunkturläget samt allmänt högre byggkostnader medför att kostnaderna även av den anledningen ökar.

För att kunna påbörja ombyggnadsarbetena under år 2008, ifall landskapsregeringen anser att de anbud som inkommer ligger på en rimlig nivå, föreslås ett tilläggsanslag om 1.600.000 euro varvid för projekten upptagits totalt 3.010.000 euro. Vid behov upptas ett sista delanslag i ordinarie budget för år 2009.

Efterfrågan har ökat från den åländska allmänheten och kommuner att gång- och cykelvägar bör byggas längs med även övriga av landskapets vägar och inte enligt nuvarande principer enbart vid huvudvägarna. Landskapsregeringen kommer att se över nuvarande principer.

Dispositionsplan:

1124	Vägar och infrastruktur	-1.600.000
	Tilläggsbehov	-1.600.000

48.70. MOTORFORDONSBYRÅN

Inkomster

38.70.20. Motorfordonsbyrå - verksamhetsinkomster

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
	770.000	27.000

Föreslås ett tillägg om 27.000 euro under momentet. Se även moment 48.70.20.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>27.000</u>
	Tillägg	27.000

Utgifter

48.70.20. Motorfordonsbyrå - verksamhetsutgifter (VR)

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
	-700.000	-27.000

Det övergripande målet för motorfordonsbyrå är att tillhandahålla i LL (1975:9) om Motorfordonsbyrå angivna samt av landskapsregeringen ålagda tjänster till rimlig kostnad och på god servicenivå med hög kompetens och öppenhet. För att uppnå detta strävar motorfordonsbyrå bl.a. efter att hålla väntetiderna för förar-examen och besiktning under en vecka.

För att säkerställa en god servicenivå föreslås inrättande av två nya tjänster, dels en bilbesiktningstekniker (lkl A18) och dels en byråfunktionär (lkl A14), från och med 1.8.2008. I stort motsvarande funktioner har tidigare upprätthållits med hjälp av tillfällig arbetskraft.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter
------	------------------

- inrättade tjänster	-27.000
Tilläggsbehov	-27.000

39./49. SKATTER OCH AVGIFTER AV SKATTENATUR, INKOMSTER AV LÅN OCH FINANSIELLA POSTER

39.10. SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

Inkomster

39.10.90. Avräkningsbelopp

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
196.959.812,94	202.800.000	2.048.000

Med anledning av att statens inkomster år 2008 beräknats stiga till ett högre belopp än vad som tidigare antagits har Ålandsdelegationen beviljat ett tilläggsförskott om 2.048.000 euro. Förskottet för år 2008 uppgår därmed till 204.848.000 euro.

Specifikation:

9100	Avräkningsbelopp	<u>2.048.000</u>
	Tillägg	2.048.000

39.10.91. Skattegottgörelse

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
35.060.129,00	23.000.000	1.197.000

Ålandsdelegationen har fastställt den till landskapet Åland tillkommande skattegottgörelsen för år 2006 till 24.197.657 euro. Eftersom en inkomst om 23.000.000 euro upptagits i grundbudgeten föreslås en höjning av inkomsten under momentet med 1.197.000 euro.

Specifikation:

9102	Skattegottgörelse	<u>1.197.000</u>
	Tillägg	1.197.000

49.98. ÖVERFÖRINGAR MELLAN OLIKA BUDGETÅR

Inkomster

39.98.99. Föregående års överskott

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
18.003.602,49	27.800.000	1.818.000

Det ackumulerade budgetöverskottet uppgår i bokslutet för år 2007 till 29.618.257,69 euro mot i grundbudgeten antagna 27.800.000 euro. Med hänvisning till ovanstående föreslås inkomsten under momentet ökad med 1.818.000 euro.

Specifikation:

(9800)	Hjälpkonto till budgetdelen	<u>1.818.000</u>
	Tillägg	1.818.000

.....
Utgifter

49.98.99. Överföring av budgetöverskott

Bokslut 2007	Budget 2008	Förslag
-27.865.000,00	-8.907.000	1.268.000

För balansering av föreliggande förslag till tilläggsbudget föreslås en minskning om 1.268.000 euro under momentet.

Dispositionsplan:

(9800 Hjälpkonto till budgetdelen	<u>1.268.000</u>
Minskning	1.268.000)